

NAUJIENOS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VISIŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ
Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540
THE HUANIAN DAILY NEWS

VGL. LXIV

Price 20¢

Saturday, October 21, 1978

Chicago, Ill. — Seštadienis.

241

IZRAELIS REIKALAUJA PINIGŲ UŽ TAIKĄ

KUBOJE MIRĖ LEONO TROCKIO ŽUDIKAS RAMON MERCADER

Apsimetęs Amerikos trockininku Fr. Jacksonu, susidraugavo su Trockiu ir kapliu jį nužudė

MASKVA, Rusija. — Reuter agentūra praneša, kad Ramon Mercader, 1940 m. kapliu nužudęs Leoną Trockį, mirė nuo vėžio Havanoje. Žinią apie Mercader mirtį gavęs jo brolis Louis Mercader, kuris iki šio meto tebegyvena Sovietų Sąjungoje. Trockis buvo raudonosios armijos organizatorius, pajėgęs įtikinti daugelį caro armijos generolų stoti į Raudonąją armiją ir atgauti visas caro prarastas žemes.

Pirmiausia jam pavyko įtikinti Michailą Tuchačevskį, gen. Briusovą ir daugelį kitų. Tuo pačiu metu Stalinas tapo sovietų čekos organizatorium, kai mirė Dzeržinskis. Trockis buvo geras kalbėtojas ir polemistas, tuo tarpu Stalinas kalbėjo labai jau gruziškai akcentu ir nemokėjo rašyti teoretiniais klausimais.

STALINAS SU TROCKIU SENIAI PYKOSI

Trockis buvo artimas Lenino draugas, politinio biuro narys, turįs didelius įgaliojimus sovietų armijai organizuoti. Tuo tarpu Stalinas buvo tikrai pirmasis Rusijos komunistų partijos sekretorius. Oficialiai jėdų politiniame biure susiginčijo dėl ateinančio rudenį jam "konfiskavimo". Stalinas turėdamas iš anksto paruoštą instrukciją jamams konfiskuoti pirmiausia norėjo politiniame biure pavesti nutarimą, įgaliojantį čekistus ir kariuomenės dalinius iš Rusijos tikinčių jėgoms konfiskuoti. Trockis žinojo, kad kariuomenė duona reikalinga, bet jis nenorėjo, kad jėgai politikos būtų atimami. Jis pasiūlydavo Stalino paruoštam patvarkymui. Tada Stalinas įsakė čekos viršininkui V. Menžinskiui suimti Leoną Trockį ir traukinių išvežti į Alma Atą, nes Trockis posedžiose jį "nervinęs ir apsinkeinęs valstybės darbą dirbti."

TROCKIS IR TOLIAU ERZINO STALINĄ

Manoma, kad Trockis būtų galėjęs panaudoti raudonąją armiją ir suimti Staliną, bet jis nenorėjęs eiti prieš sovietinę "proletariato diktatūrą". Jis iš ALMA ATOS pradėjo rašinėti laiškus buvusiems raudonosios armijos vadams, tada Stalinas jį išsiuntė į Norvegiją, o iš ten jis persikėlė į Meksiką ir apsigyveno sostinės priemiestyje Coyoacan. Su Trockio šeima susidraugavo Amerikos trockininku Frank Jacksonu. Jis laisvai užėdavo Trockio gerai aptvertus namus, jam padėdavo tvarkyti namą, padėti šeiminiškai. Vieną dieną Jacksonas priartėjo prie rašančio Trockio ir kapliu kirtu jam į galvą. Meksikos policijai pavyko žudyką suimti. Jis pasisakė esąs prancūzas Jacques Mercand. Trockį nužudęs asmeniniai sumetimais.

POLICIJA NUSTATĖ ŽUDIKO ASMENYBĘ

Meksikos teismas nuteisė Trockio žudiką kalėti 20 metų. Per tą laiką pavyko nustatyti kalimo asmenybę. Trockį nužudė ispanas Ramon Mercader, įstojęs sovietų čekos tarnybon pilietinio karo metu. Kurį laiką jis gyveno Prancūzijoje Jacques Mornard vardu. Jis pramokė prancūziškai ir angliškai. Jis gyveno Meksikoje, kur gavo įsakymą nušauti Trockį. Jis pirmiausia prisigėrino prie Trockio šeimos, o vėliau kapliu nužudė Trockį.

Uždrausta vartoti Radial padangas

WASHINGTON, D. C. — Firestone Tire Co. pasizadėjo atšaukti visas vadinamas Radial 500 padangas, kai JAV vyriausybė uždraudė jas vartoti. Bendrovė praeitais metais pagamino ir išsiuntinėjo 9 milijonus vadinamų Radial padangų, kuriuos buvo pavojingos. Pirmąsias šios rūšies padangas bendrovė pradėjo gaminti 1975 metų lapkričio 1 dieną. Patirtis parodė, kad greitai važinėjimui šios padangos pavojingos. Apskaiciuota, kad bendrovė turės apie šimtą milijonų dolerių nuostolių.

Aplausinėjimo metu Firestone bendrovės atstovai dar pradėjo įrodinėti, kad padangos yra geros, bet kai liudininkų skaičius kasdien augo ir faktai buvo žinomi, tai bendrovė sutiko atšaukti visas padangas. Visi laukia platesnio pranešimo. Šiuo reikalu turėtų pasisakyti bendrovė ir vyriausybės atstovai. Geriausiai apie viską yra informuotas Bob Boaz, bet nieko nesako, kad valdžios ir bendrovės atstovai susitarė tas padangas atšaukti.

— Kanados parlamentas įsakė pašlo tarnautojams grįžti į darbą, bet ne visai paklausė.

— Petras Šilas jau penktadienį buvo Chicagoje, kad galėtų dalyvauti Amerikos Lietuvių Tarybos mėlinėje konferencijoje.

Dainininkų Būrelio dalyviai, ką tik baigę atlikti R. L. B. Marquette Parko apylinkės balioje meninę programą ir apdovanoti gėlių žiedais spalio 7 d. Saulių salėje.

Is kairės į dešinę: Ignas Serapinas, Kostas Venckus, Antanas Marma, Stepas Rudokas, Filina Braunienė, Teodora Serapinienė — būr. vad., Irena Pranskevičienė, Izabelė Pocienė, Julija Paškevičienė ir muz. Kristina Grinūtė — būrelio meninė vadovė ir akompaniatorė.

Būrelis pakviestas atlikti meninę programą Martinique Restorane spalio 29 d., sekmadienį, "Naujienu" ruošiamame sukaktuvieniam bankete.

A. Pasker nuotrauka

MASKVA BUVO PRIVERSTA NUSILEISTI STRATEGINIŲ GINKLŲ SUTARTYJE

Galingos sovietų raketos turės tik dešimt šovinių, vietoj galimų trisdešimties

WASHINGTON, D. C. Sekretorius Vance, besiderėdamas su Gromyka, priverė Maskvą padaryti svarbią nuolaidą strateginių ginklų sutartyje. Sovietų maršalai sugebėjo pasigaminti galingą tominę raketą, kuri turės tikrai dešimt atominių galvų. Tarptautinėje specialistų kalboje ši raketa vadinama SS — 18. Ši sovietų raketa yra nepaprastai galinga. Ji gali iškelti net 30 atomo šovinių, kuriuos gali paleisti įvairiose vietose. Sekretorius Vance, besiderėdamas su ministru Gromyka išsuderėjo sumažinti SS — 78 raketos šovinių skaičių. Vance reikalavo, kad ši raketa turėtų tikrai dešimt šovinių arba dešimt galvų. Maskva sutiko priimti šį reikalavimą. Komisijoje dirbantį sovietų atstovą nesutiko sumažinti šios raketos šovinių skaičių.

RUSAI ISBANDE GALINGĄ SS 18 RAKETĄ

Sovietų karo vadai jau išbandė šią galingą SS 18 raketą laisvuose pasaulio vandenyse. Amerikiečiai žinojo Pacifike vestus sovietų bandymus ir buvo informuoti apie šios raketos galią. Apie sovietų valdžios sutikimą padaryti nuolaidas pranešė Paul C. Warnke, Amerikos delegacijos pirmininkas. Amerikos karo vadovybė jau prieš penkeris metus turėjo keikines raketas. JAV narliaiviai turi tokias pačias raketas, galinčias vienu šūviu paleisti visą keką atomo šovinių.

Kaip gyvena "taribinis milijonierius"

KIEVAS. — Laikraštis "Socialistiškąja Industrija" aprašė kaip gyvena ir miršta "sovietinis milijonierius", susikaupęs 454,000 kapitalą rubliais. Tas turtuolis buvo vienas iš mėsininkų Kieve, kur per 20 metų pardavinėdamas mėsą "susitaupe" apie pusę milijono rublių, kuriuos laikė paslėpęs skardinėse ir įvairiose slaptose vietose.

Kaip jis "socialistinėje santvarkoje" tokias sumas susitaupe, klausia laikraštis ir pats atsako, "apgaudinėdamas pirkėjus nuvogdamas mėsos svorį ir per 20 metų falsifikuodamas at-

LENKIJOS ŽYDAI PATENKINTI POPIEŽIUMU

VARŠŪVA, Lenkija. — Lenkijos žydai labai patenkinti kardinalais už išrinkimą nauju popiežium Karol Voityla. Jie patenkinti todėl, kad karo metu, kai žydams grėsė didelis pavojus, dabartinis popiežius nevengė susitikti su žydais ir jiems padėti. Tokį pareiškimą padarė žydų rabinas Marc Tannenbaum. Naujas popiežius ir politiką nesiklaidavo, bet jis visuomet buvo ir yra politinis realistas.

Prezidentas Carteris buvo prižadėjęs parduoti Egiptui 50 naujaujų sprausminių lėktuvų, bet paskutiniu metu šitas pardavimas gerokai suvėluos. Saudi Arabijai labiau reikalingi naujais ginklais. Egiptas tuojau gaus kinklus, kai jie bus pagaminti.

Mėsininkas Feodor Lvovičius turėjo rūmus (mension), du automobilius ir nuosavus šal dytuvus, kurie buvo prikurti "visų rūšių brangas produktais", įskaitant dešras, rūkytą žuvį ir maišą kavos pupelių, skaičiuojama "Soc. Industrija". "Kuomet valdžia atvažiavo jį suimti, rado jį pilnai sukūtais beryjant kaviarą. Bėgalinis pelno gaudymas, pasirodo buvo perdaug jo širdžiai", aiškina laikraštis.

—Netoli Los Angeles iš March aerodrome turėjo pakilti B-52 lėktuvas, bet jam nepavyko. Sudužo ne tik lėktuvas, bet buvo užmušti 5 jame buvę žmonės, o vienas sunkiai sužeistas.

IZRAELIO VALDŽIA GALI ATŠAUKTI DAJANĄ IŠ WASHINGTONO

Ministeris viešai susikirto su prezidentu, Carterio simpatijos linksta arabų pusėn

WASHINGTON D. C. — Izraelio užsienio reikalų ministeris gen. Moišė Dajanas viešai susikirto su prezidentu Carteriu. Prezidentas suruošė vakarienę Egipto, Izraelio ir Amerikos delegacijoms nariams, dalyvaujantiems Izraelio — Egipto taikos derybose. Vakarienė suruošta Blair rūmų salėje, kur eina pasitarimai kur yra apsigyvnę Izraelio ir Egipto atstovai.

Grėsia kalėjimas už apgavystes

FORTH WORTH, Tex. — Billie Sol Estes, stambus Texas biznierių, prisipažino federaliniam teisėjui kaltu, tikėdamas išvengti didelės baudos ir kalėjimo. Estes siūlė biznieriams investuoti pinigų į gaminamus trąšų tankus, kurių jis neturėjo. Žmonės sudėjo stambias sumas pinigų tankams gaminti, bet jis nieko nepradėjo ir gerokai nuskriaudė daugelį biznierių. Sol Estes prisipažino kaltu, Teisėjas gali pasikirti jam penkis metus kalėjimo ir 10,000 bauda, arba abi bausmės kartu. BaBusme jam gali būti dar didesnė, nes jau prieš 15 metų jis padarė panašią apgavystę.

Spaudos atstovai girdėjo susikirtimą

Izraelio delegacijos pirmininkas gen. Dajanas garsiai pareiškė žurnalistams, kad derybų metu įvyko labai rimtas susikirtimas tarp dviejų delegacijų. Tuo jau paaiškėjo, kad Izraelis nori labai stambių sumų už pasitraukimą. Egipto atstovai pinigų mokėti nenori. Dajanas pareiškė, kad konfliktas yra svarbus ir didelis. Tuo tarpu prezidentas, užgirdęs apie Dajano pareiškimą laikraštiniams, tuojau pridedo, kad jokio konflikto nėra, vedamos taikos derybos, tai suprantama, kad gali būti nuomonių skirtumo. Dajanas tuojau replikavo prezidentui, o šis neatsiliko. Prezidentas pareiškė, — Gerai, aš pakviesiu tamstą savo patarėju...

Japonai patvirtino sutartį su Kinija

TOKIJO, Japonija. — Japonų parlamentas patvirtino nepuolimo sutartį su dabartine Pekino vyriausybe. Japonai yra įsitikinę, kad sutartis su dabartine Kinija bus naudinga abiem pusėm, nes žymiai padidės prekybą. Ateinančią savaitę Kinijos vicepremjeras ir ministerių tarnybos pirmininkas Teng Hsiapingas vyks visai saitei į Japoniją, kad galėtų aptarti abiejų valstybių prekybos reikalus. Japonija atnaujino diplomatinis santykius su Kinija 1972 metais, bet bijojo Sovietų Sąjungos represijų. Atrodo, kad aponams ta baimė jau praėjo Maskvos represijų jie daugiau nebebijo.

Nerimą kelia ir kitas klausimas

Egipto delegacija nori, kad ke li pagrindiniai dalykai. Liečia karį Jordaną krantą ir tvirtina kad Jordanijos yra žemių reikalas bus aptariamas su Jordanijos atstovais. Egipto prezidentas nori konstatuoti, kad jis derėjosi ne tik Egipto taikos reikalui, bet ir kitų valstybių taikos reikalus.

TELAVIVAS Izraelis. — Sun-Times reporteris J. Bushin ky praneša, kad Izraelio vyriausybė gali atšaukti Dajaną iš Washingtono. Jiems labai nepatinka Dajano kabinėjimasis dėl smulkmenų, kurios atšaldė prezidentą Carterį nuo Izraelio. Izraelio televizija jau paskelbė, kad Dajanas turės informuoti kabinetą apie einančias derybas. Izraelis nori aiškiai nustatyti, kada bus atnaujinti abiejų valstybių diplomatiniai santykiai, kaip ilgai pasirašytoji taikos sutartis galios. Izraelis nori pirkti iš Egipto žibala, kuris šiandien ištraukiamas Sinajaus pusiasalyje.

Cook County serias Richard J. Elrod dalyvaus Naujienu bankete, kuris kitą sekmadienį vyks Martinique restorano puikioje salėje. Viena didelė bendrovė išties savaitę dideliuose elektros šviestų garsiniuose sveikins Elrodą už gerai atliekamą darbą ir atvykimą į Naujienu koncertą.

KALENDORĖLIS

Spalio 21: Ursulė, Hilarijonas, Gilanda, Rikantas.

Spalio 22: Salomė, Melanas, Minė, Sudimantas, Narbutas.

Saulė teka 7:08, leidžias 6:02.

Šiltas oras.

DISIDENTAI

Birželis, vienas gražiausių mėnesių, nuo 1941 lietuvių pradėtas vadinti baisiuoju. Su lietuviais ir estais kasmet šį mėnesį mirime masinių pabaltiečių tremimų pradžias metines. Baisų slaugą ir neapsakomą pasipiktinimą mūsų žmonėse sukėlė niekuo nenusikaltusių be jokio teismo apie 25.000 vyrų ir moterų vykdymas serelij 1941 m. rugpjūtį ir 17 suėmimas ir išvežimas į Vokietiją. Daugeliui tai buvo mirtis.

Ku 1941 m. rugpjūčio 15 raudonųjų tankų ir karių masės įsiveržė į Lietuvą, mūsų vyriausybė žemės girklų nepasipriešino, tikėdamasi, kad bekratojo praliejimo užėmė kraštą, sovietai bus sukalbamesni ir su gyventojais elgisis žmoniškai. Skaudžiai apvirkta. Lygiai po metų įsitikinta, kad bet koks žmoniškumas bolševikams svečias. Ir kai 1941 m. rugpjūčio 22 prasidėjo sovietų-voikietų kare, visa tauta, keršydamą už patirtą apgavimą bei riekiškumą, ir stiekdama savo tėvynei laisvės, sportaniškai su kilo.

1944 vokiečiams pralaimint ir bolševikams grįžtant, lietuviai nebeuorėjo sudėję rankas laukti, kol komunistai vėl ims kartoti beginklių žmonių naikinimą. Kilo žiaurios grumtynės, užsitęsios net 8-rius metus. Nesu laukdami paramos iš Vakarų, lietuviai buvo 1952 priversti ginkluotą pasipriešinimą sustabdyti. Dabar priešinimasis tęsiasi kitomis priemonėmis. Ty liai, bet ryžtingai atmetama viskas, kas komunistiška, sovietiška ir rusiška. Vyksta vadinama pasyvi rezistencija: gynimasis nuo Maskvos kėslų pakirsti tautos šaknis. Leikui slenkant, pasipriešinimas įgavo dramatiškas formas. Čia mus iki ašarų jaudino žinios apie nepasisekusius ir pasisekusius bandymus pabėgti iš Lietuvos laivais, lėktuvais ir kitais keliais, apie susidegini-

mus, reikalaujant Lietuvai laisvės, pie religinę ir patriotinę pagrindžio spaudą, apie kunigus ir pasauliečius, bažnyčiose ir už jų sienų skelbiančius Dievo žodį. Išėrdome tokius vardus, kaip Vytautas Simokaitis, Pranas ir Algirdas Brazinskai, Simas Kudirka, kunigai Šeškevičius, Zdebskis ir Bubnys, Romas Kalanta, Nijolė Sadūnaitė, prof. Kazlauskas, Balys Gajuskas, Petras Paulaitis, Viktoras Pe'kus, Antanas Terleckas, Tamonis, Povilas Petronis, Petras Plūmpa, Ona Pranskūnaitė, Sartinas Zukauskas, Antanas Sakalauskas, V. Lapienis, Algirdas Zyrpė-Zyprys ir dešimtys šimtai kitų. Vieni jų mirė ugnies liepsnose, šaukdami Lietuvai laisvės, kiti, nebeapkeldami per sekiojimų, nusizūdė arba buvo klasifingai nužudyti, trėti il gus metus kankinami sovietiniuose gulaguose, dar kiti suminti laukia teismo arba ir gyvendami "laisvėje", nuolat saugumo agentų gresinami, iš pasaugu užpuolami, sumušami ir apipėšiami. Tokiomis priemonėmis okupantas naikina kovojančius už žmogaus ir lietuvių teises. Nė vienas jų nėra kriminalinis nusikaltėlis. Priešindamiesi okupantams, jie nesiekia asmeninės naudos, bet kovoja už savo tautos išlikimą ir teises. Jie yra tapę kankiniais. Jų likimas todėl nebėra jų asmeninis, bet visų lietuvių, kur jie bebūtų, reikalas.

Sovietų teroras pirmiausia paliečia tuos, į kuriuos jis tiesiogiai kreipiamas. Tačiau dažnai nemažiau skaudžiai nukentė ir baudžiamų bei persekiojamų asmenų šeimos ir kiti artimieji, su kuriais jie yra surišę savo likimą, o dažnai net draugai bei vienimčiai.

Sunku girdėti šias žinias ir jausti, kad nieko iš čia negalime padėti. Ar tikrai nieko? Simas Kudirka buvo išgelbėtas JAV-

Gustave Dore, 18 šimt. pranzūzų dail.

bių lietuvių protestais, demonstracijomis ir reikalavimais, kad vyriausybė, gėdingai jų išdavusi, pastūpintų o išlaisvinimu. Visuotinė akcija pasisekė. Sovietai daug dėmesio kreipia į užsienio reakciją. Ir paveikus Vokietijos lietuvių sąjungimas į gegužės 4 demonstraciją Bonnoje turėjo tikslą atkreipti sovietų vyriausybės ir vokiečių visuomenės dėmesį į žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje ir tų pažeidimų palieštus asmenis. Žmogaus teisių draugijos viešame laiške L. Brežnevui tarp keleto žymiųjų sovietų disidentų įrašytos ir dvių lietuvių pavardės — Heisinkio grupės nario Viktoro Pe'kaus ir už religiją, per-

UŽSIMASKAVĘ PROPAGANDISTAI

Kas mums vadovauja ir ku- ar tuščios garbės postelį, riais keliais ar šunkeliais eina. Ar mes jau viską padarėme, me? Ar jūs nematote ir neįau- kas privaļu kiekvienam lietu- ciate, kad mūsų tarpe veikia ne viui padaryti, pasistarnauti pasusiklausymas ir neapykanta, vergtai tautai ir Tėvynei? Tai kuria, atnešė okupanto agentai atrodo, kad toli gražu mes atsi- ir pasėjo mūsų tarpe, kad mes likome tuo klausimu? Kodėl mes rietumys koliotumies per spau- neiname vieningai tautos ir tē- dą, o mūsų tautos, o tėvynės vynes Lietuvos naudingu keliu, Lietuvos laisvinimo darbai būtų o ješkome šunkelių ir dairoms palikta užmirštyje. Juk asmeniš kos ambicijos ar koks organiza- cijos aukštesnis postelis yra aukš- čiau statomas už viską. Net žie- miam laikomi tautos ir tėvynės reikalai, už asmeninę ambicija

sekiuojamos Nijolės Sadūnaitės, Latvių ir lietuvių iniciatyva į laiška prašytas ir apsisprendi- mo teisės reikalavimas.

V. B. Būtenis

ENERGY WISE

Limit use of dishwasher to once a day, after the evening meal, and cut excessive use of water and electricity.

Don't be a Born Loser!

Kodėl pasidarėme tokiais silpnavaliais, neapdirtais, kad mažiausias "vėjo" pūstelėjimas palenkia savo kryptin ir einame su jo "srovės" trauka, o kur einame, tai ir patys nežinome, kad ir į klampynę, iš kurios ne bus galima išlipti. Toks neapdai rumas ir lengvabūdiškumas, tai mūsų išėivijos didelė nelaimė. Jeigu tų ydų nenusikratysime, tai susilauksime skaudžių ir liū- dnu pasekmių. Išėivijoje turime skaičių nema- žą aistringų patriotų, su šviesiu ir sveiku protu, kurie tikrai ves- tų tiesiu tautos ir nepriklauso- mos Lietuvos keliu. Tik reikalin ga vieningai suglausti gretas, kad joki propagandos agentų "vėjai" tų gretų neišblaskytų, o į jas sudužtų. Eikime tuo tau- tos keliu, kuris vestų į nepri- klausomos Lietuvos atstatymą. Nepasiduokime propagandai jo- kių importuotų ar legaliai atvy- kusių agentų, kurie mūsų laisvi- nimo darbai kenktų. Tokius as- menis iš savo tarpo raukime, kaip tas piktžolės iš daržo ir meskime į šiukšlyną. Nepamirškime, kad okupanto atsiųsti agentai ar propagandis- tai, kokio rango jie bebūtų: pro- fesoriai, daktarai ar poetai ir ki- toki specialistai, mums nieko ge-

ro nedavė ir neduos. Jų viso- kių mums patarimų ir projektų neturime klausyti ir jų vykdyti, nes jų tikslas mums kenkti ir klūdinti visokiais būdais laisvi- nimo darbą. Okupantas visoi- kiais būdais ir priemonėmis siūnia ir infitruoja į išėivijos tarpą savo agentus, priedanga siūs visokių mokslininkų-profe- sionalų, dainininkų, artistų, me- nininkų ir kitokių iškašų, kurie sugeba čia atvykę išplauti kai kam smegenis ir juos pažaboti savo veiklos naudai. Vieni jų per- ša mums, kad reikalinga bendra darbiauti su okupantu ir jo tar- nais, viešai nekelti reikalavimų nepriklausomybei atgauti ir tau- tai laisvės, nes toki reikalavi- mait tik erzina okupantą ir dau- giu nieko gero mums neduoda.

Kiti siūlo tiltus statyti iki pat Maskvos ir bendradarbiauti su ja prisitaikant jos pageidavi- mams. O treči, kviečia išėivijos jaunimą į Vilniaus, komunistų propagandinius kursus, o vai- kus į pionierių stovyklas, kad išimokytų sugiedoti marseljetę. Kiti "šviečia" mus paskaitomis, kad jau sukurtas žemiškas "ro- jus" okupuotoj Lietuvoj. Gi Pa- kšto salėje, dainininkai atvykę iš okup. Lietuvos kviečia, šau- kia, kad jums padainuosime: "Širokaja strana maja". O mūsų ponai ružuvieji, skuba, bėga su silenke, kad juos niekas nepa- žintų, tai tamsiom gatvelėm. Tik tai vikriai, smukim, pro užpaka- lines į tamsoką Pakšto salę, nes čia slaptais parengimas.

Tik viena Danutė Žinis-Zilevi- cienė, tykliai puošia J. Centro salę ir ten ruošia Vilniaus me- ne parodėlę, be reklamu, be skelbimų, tikrai laiška su pak- vietimais. Kai atvyksit, pamaty- sit: Vilniaus bokštus su muzie- jais ir prekybos sandėliais, o Da- nutė, mielai rodo "čia Kazimie- ro bažnyčia, "Katedra, taip gra- žiai nupaišytos. Tik tai pirkt, tiktai imkit, tai bus graži do- vana...

Tai vis okupanto agentai, jo talkininkai čia atvykia į mūsų tarpą, mus visokiais būdais "šviečia" ir patarinėja, ta kryp- timi, kuri okupantui yra naudin- ga, o mes, nesuvokią jų apgau- lės, blaškomies įvairiom krypti- mi, ir gaunasi toks vaizdas, kaip Krilovo paskėčiose pasakyta: "Ščiuk, Lebed ir Rad". Taip yra ir mūsų tarpe, nes mūsų laisvi- nimo veikla eina įvairia krypti- mi, pagal vienos ar kitos grupės supratimą, o veikla stovi vietoje.

Tas mūsų amžinasis priešas, tėvynės okupantas ir tautų žu- dikas, gerai pažindamas mūsų būdą ir kitas silpnības, visoi- kiais būdais ir keliais, mums siūnia savo geradarius o mums "patarėjus skaldintojus", kad jie veikty mūsų organizacijų kenks mingą ardanį darbą. Vienus trėmė, kitus laisvai išleidžia į užsienius o dar kiti, būk slaptai pabėgę, dėl sunkaus ir vargingo gyvenimo suokus S- gojė. Bet dauguma iš tokių atvykėlių turi įvairias pareigas.

Jonas Kreivencas

DAKTARO KAZIO BOBELIO PAGERBIMAS IR KONCERTAS

Dr. Kazys Bobelis, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, persikėlė gyventi ir dirbti Floridoje. Floridos ALTO skyrius jį nuoširdžiai pasveikino.

Dr. Kazio Bobelio persikėli- mas su šeima iš Čikagos pasto- viai apsigyventi St. Petersburgo, Floridoi, ALTOs St. Peters- burgo skyriui davė ypatingos progos suruošti jo sutikimą — pagerbimą su koncertu. ALTOs skyriaus pirmininkas dail. An- tanas Rūkštelė pakvietė iš Čika- gos solistę Pparurimę Ragiene praturtinti tą vakarą.

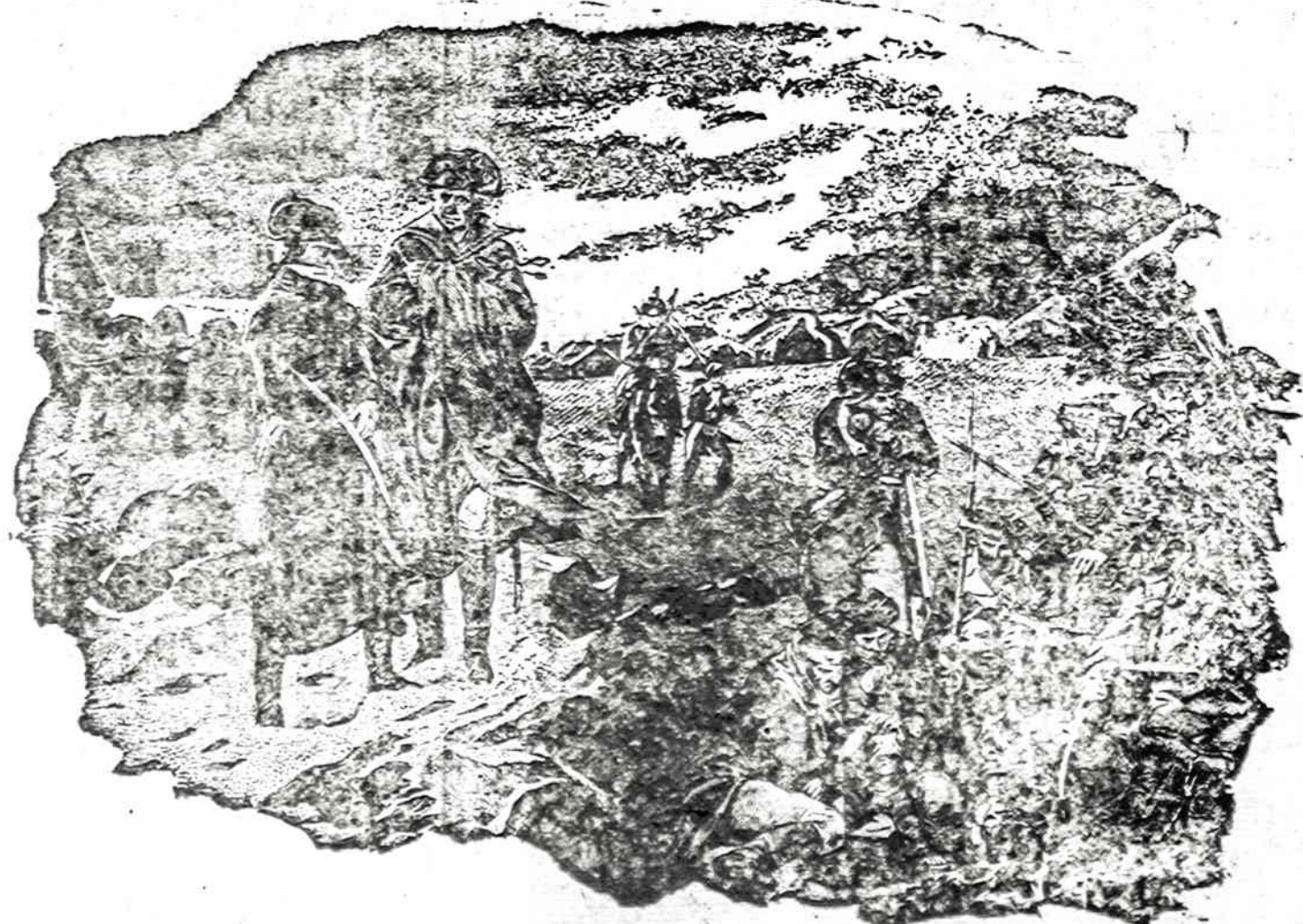
Neišvengiamai reikia pagirti šio skyriaus valdybą už nepa- prastai kropsčiai, kultūringai ir

pilnutinėje to vakaro dvasioj su- ruošta dr. Kazio Bobelio pager- bimą. Afėjo apie 200 asmenų. Tai dvišalė, gerai apdairia, kurios gausumu, tiktai galvoti, nesitikejo ar tyje renginiai. Šis vakaras įrodė, kaip populiarus ir gerbiamas yra dr. Kazys Bo- belis ir kaip ALTOs darbas yra reikalingas, šiuo diemp, skaudu- name gyvenimies reikybėm.

Tikrai, rečiau būna tiek sukau- pla, furtingai ir trupučių prista- tyimo kalba, kaip kad dail. An- tanas Rūkštelė, ja klausytojams patiekė. Jis pažymėjo, kad apie didelius vyrus ir didelius jų dar- bus galima valandomis kalbėti ar tomus apie juos prirašyti ir vistiek nebus viskas išsakyta. Po kokių keturių minučių pri- statymo, pasisakė, kad viešai i- gos kalbos jis pasirinko trump- piasj kelią apibūdinti dr. Kazį Bobelį. O tas kelias — trijų pos- mų eilėraštis, kurį jis, kaip au- torius, paskyrė dr. Kaziu Bo- beliu, Audra plojimui, nes jį eilėraštis ne tik gėliu turiniu o dvasinga išraiška, sužavėjo au- ditoriją. Palies autoriaus, kaip visiems žinomo dailhinko, o kartu ir poeto pasirodymas daug kam buvo netikėta maloni stā- gmena.

Po to šeimnininkas perskaiitė (Nukelta į 6 psl.)

Cold war.

It was bad enough we had to fight the British for our freedom. But on top of that, we had to fight the weather, too.

Because winter at Valley Forge meant snow, ice, and freezing temperatures. All serious enemies to a makeshift army without proper clothing, not nearly enough food, and short on ammunition.

It was an army long on courage, but short on money.

And then the money came. Some \$27,000,000 from the pockets of new Americans.

That's how people took stock

Take stock in America.

200 years at the same location.

In America back then, and you know how true they turned out.

Nowadays, people are still helping America stay strong and self-sufficient. And they're helping themselves to safe, dependable savings. By taking stock in America with the Payroll Savings Plan. Buy United States Savings Bonds. They won't leave you out in the cold.

New E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4 1/2% the first year). Low, stable or decreased Bonds can be replaced if records are provided. When needed, Bonds can be cashed at your bank, promise to pay subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Importuoti kristalai, porcelianiniai servizai, gintaro karoliai ir žiedai, China Rosenthal ir kitos dovanos.

Perkam pašto ženklus bei monetų kolekcijas. (Prekybininko Estkos šeimos vedamas biznis)

PATRIA CO.

4207 S. Sacramento (kampas Archer ir Sacramento)

Tel. 247-5081

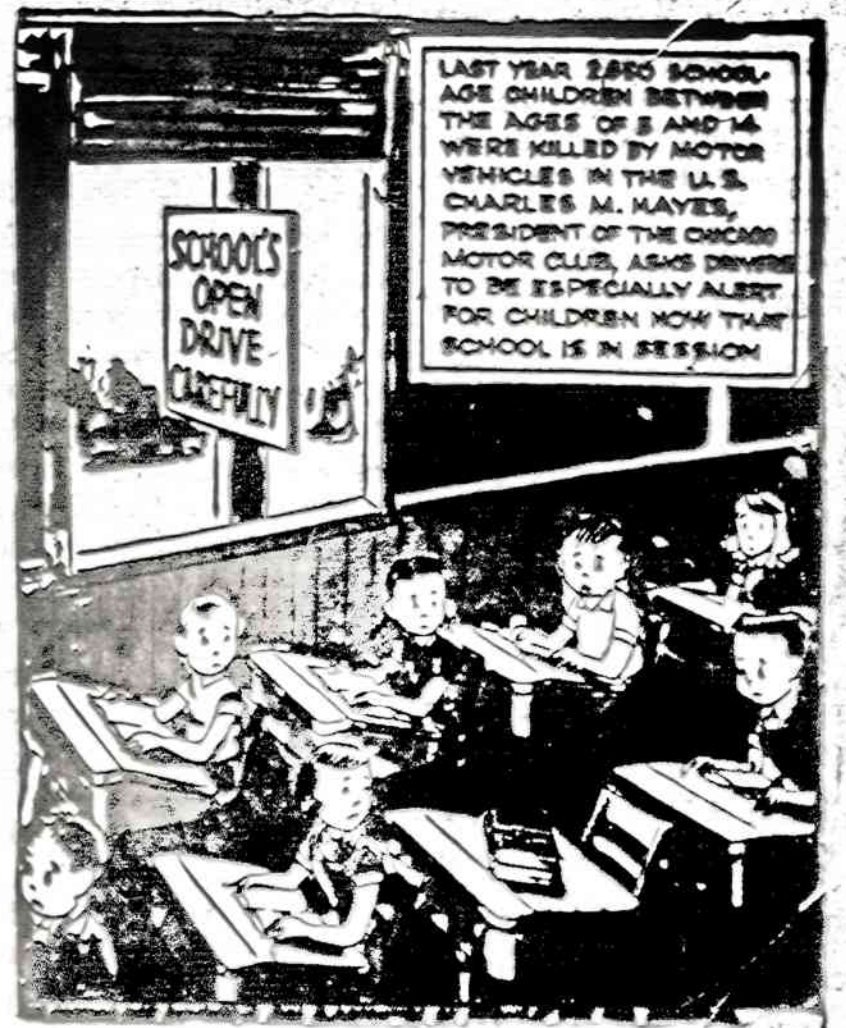
J. Burkaus dvi naujos knygos:

"DU DVASINIŲ BŪTYBIŲ PASAULIAI" — visoms lengvai suprantamos ir kiekvienam tikrai naudingos. Abi kaina \$8.50.

"KONNERSREUTHO TERESE"

(NEUMANNAITĖ)

didelėm raidėm, kaina \$5.00. Abi knygos yra labai įdomios, venas gerųjų ir kitas blogųjų angelų ir žmonių pasauliai, 444 psl. su persuntimu US \$13.50, užsakant iš: SUDUVA, 809 RAMELE ST., HOT SPRINGS, AR 71901, USA

VOKIEČIŲ KOMENDANTŲ ĮSAKYMAI IR TEISINGUMO MINISTERIO "TIKROVĖ"

(Tęsinys)

Civilinė valdžia turi areštuo- ti žmones, pavojingus viešajai tvarkai bei užtikts nusikalsta- mą darbą darant, taip pat tuos, kurie nepaiso vokiečių įsakymu.

Komendantas Dittfurth karto- ja, jog apyvartoe yra markė ir rublis Niekas negali atsisakyti tuos pinigus priimti.

Įsakymo nevykdymas busias griežtai baudžiamas. Skiriamos ir mirties bausmės.

Anksčiau rašiau, jog ne Laik. vyriausybė lietuviškuosius teis- mus tvarkė, bet vokiečių armi- jos generolo Von Schencken- dorff įsakymu buvo nustatyta, kokias bylas lietuviškieji teis- mai gali spręsti, ir įsakmiai pa- brėžta, jog vokiečių armija ir saugomos įstaigos SP ir SD yra lietuviškųjų teismų viršininkai.

Teismo įstaigos kalendoriuje

Nuklydęs nuo temos, kokias bylas lietuviškieji teismai galėjo spręsti, M. Mackevičius ima au- toritetu teisininkų kalendoriu, ten esančios surašytos, kokios teismo įstaigos veikė, kiek teisi- ninkų dirbo. Lyg tai aš būčiau neigęs, kad okupacijoje veikė lietuviškosios teismo įstaigos.

Pagal kalendorių ir M. M. raš- ta, esą — "Veikė 60-tis apylin- kės teismų ir prie jų apylinkės tarytojai, kurių tarpe ir J. Klau- seikis".

Jei tikrai taip kalendoriuje apie teismus ir tarytojus rašy- ta, tad kalendoriaus sudarytojai juokus krėtė, gal juokų kalen- dorių leidėją Jakavičių pralenk- ti norėdami. Prie apylinkės teis- mų tarytojų nebuvo. Taryto- jų darbą prižiūrėjo apygardos teismo prokuroras, o adminis- traciniu požiūriu tarytojai pri- klausė apygardos teismo pirmi- ninkui. Pavyzdžiui, Kybartuose buvo apylinkės teismas, bet ten tarytojų nebuvo. Sedoje buvo apylinkės teismas, bet ten tary- dytojų nebuvo. Kudirkos Nau- miestyje kurį laiką buvo apylin- kės teismas ir apylinkės tary- tojas, bet tai atskiros įstaigos. Kai vokiečių įsakymu buvo ma- žinamos teisingumo vadybā lė- šos, tarytojų įstaiga K. Nau- miestyje panaikinta, apylinkės teismas veikė ir toliau.

Išpuoliai prieš asmenį ir negyvlė egzaminų komisija

Polemikoje apie teisės daly- kus Mečys Mackevičius ne kartą pademonstravo savo, kaip teisi- ninko, atžangą išpuoliais prieš mane, kaip asmenį. Štai ir rug- sėjo 12 dienos Naujienu nune-

ryje jis ršo, jog vokiečių okupa- cijoje veikusi ir "Teisėjų Egza- minams laikyti komisija, kurių egzaminų, berods, J. Klauseikis — dėl susidariusių aplinkybių, išvengė".

M. Mackevičius rašo apie "su- sidariusias aplinkybes bet jas nutyli. Taip nepagrįstai man da- romas priekaištis. Aš egzami- nų nevengiau ir man nereikėjo jų išvengti. Teisių fakulteto bai- gimo diplomą gavau dar nepri- klausomos Lietuvos laikais. I prašymą teismo kandidato viet- ai gauti Teisingumo ministeri- ja atsakė, jog tuo tarpu laisvų vietų nėra, turiu laukti. Ką bu- vo sudaryta vadinamoji vienin- go darbo vyriausybė su teisingu- mo ministru varpininku A. Tamošaičiu, teiravausi ministeri- joje, kiek dar ilga mano lauki- mo eilė. Ministeris Tamošaitis neišdėdus, pasikvietė į kabinetą ir šitaip aiškino. Esą, visiems ži- noma, jog tautninkui teisingu- mo ministerijai valdant pirmiau- siai teismo kandidatais buvo ski- rjami iš neolituanių bei iš kitų, turinčių žymių žmonių protek- cija. Dabar atėjusi eilė nus-

kriaustiesiems ir pirmoje eilėje jis, ministers Tamošaitis, teismo kandidatais skirias teisininkus iš tautininkų opozicijos.

Man ministeris Tamošaitis pa- siūlė teismo kandidato vietą Pa- nevėžyje, apygardos teisme. Ta- čiau tai neatitina, t. y. be algos ir be pašalpos tarnyba. Be atly- ginimo dirbti atsisakiau. Taip tad aš išvengiau teisėjo egzami- nų, nes kol Lietuva buvo nepri- klausoma, teismo įstaigose ne- dirbau.

Karo metu lietuviškosios teis- mo įstaigos vadovavosi tik tais nepriklausomos Lietuvos įstaty- mais, kuriais vadovautis leido vo sudaryta vadinamoji vienin- go darbo vyriausybė su teisingu- mo ministru varpininku A. Tamošaičiu, teiravausi ministeri- joje, kiek dar ilga mano lauki- mo eilė. Ministeris Tamošaitis neišdėdus, pasikvietė į kabinetą ir šitaip aiškino. Esą, visiems ži- noma, jog tautninkui teisingu- mo ministerijai valdant pirmiau- siai teismo kandidatais buvo ski- rjami iš neolituanių bei iš kitų, turinčių žymių žmonių protek- cija. Dabar atėjusi eilė nus-

M. Mackevičiui turėtų būti ži- noma, jog vokiečių okupacijos metais teisininkai į teisės dar- bus buvo skiriami ne pagal ne- priklausomos Lietuvos teismų santvarkos įstatymą. Buvo atve- jų, kad į ką kurias teisinio dar- bo pozicijas paskirti lietuvių tei- sininkų tebuvo galima tik su vo- kiečių valdžios leidimu, pvz., ir pats Mečys Mackevičius genera- liniu teisingumo tarėju tapo ne pagal Lietuvos teismų santvar- kos įstatymą, o tik iš vokieško- sios valdžios malonės. Žinoma, daug geriau lietuviams, kad ta- rėju buvo M. Mackevičius, o ne koks vokiečių naciis. Bet apgal- lėtinas faktas, kad Mečys Mac- kevičius vėliau vokiečių buvo suimtas ir laikytas koncentraci- jos lageryje. Tai taip pat padary- ta ne pagal kurį nors Laik. vy- riausybės "gyveniman sugrąžin- tą" Lietuvos įstatymą.

Komendantas Mikuckis ir žydų naikinimas

Nuo vokiečių okupacijos temos Mečys Mackevičius nuslydo į pasakas apie steigiamojo seimo laikus, apie kriminalistiką kito se valstybėse ir primena buvu-

sio Kauno komendanto nepri- klausomybės pradžioje griežtą veiklą. Tai vis tartum žudynių karo metu pateisinimui. Taip, nepriklausomybės pradžioje Kau- no komendantas Mikuckis ir ginklą ir būziną vartojo prieš tuos, kurie priešinosi Lietuvos įstatymams, kurie norėjo sug- riauti valstybę, bet šio karo me- tu žydai buvo naikinami vien tik dėl to, kad jie žydai.

Negalėdamas paneigti to, kad karui prasidėjus Lietuvą vokie- čiai valdė, o ne Laik. vyriausy- bė, Mečys Mackevičius kalba ir apie sovietinę propagandą, esą, jis nedaleidžia, kad jai šamo- ningai talkininkauju. Tai leng- viausias su oponentu "susitvar- kymas". Gali būti ir didelis tar- ptautinės teisės žinovas M. M., bet jis nenori suprasti, kad Laik. vyriausybės pasiskelbimas bu- vo tik lietuvių noras patiemis val- dytis, tik noras ir pastangos oku- pantu nusikratyti, bet ne fakti- nas valdymas.

Tikrai gaila M. Mackevičiaus laiko ir sugadinto popieriaus, kai jis vokiečių atneštos teisės žiaurumus nori priskirti Lietu- vos teisei. Išdidžiai baigia M. M., jog į mano rašinius neberegauo- sias. Aš neprašiau, kad reagu- otų, bet kaip iki šiol, taip ir

ENERGY WISE

Buy a car no larger or more powerful than you need.
Don't be a Bom Loser!

IT'S AMAZING!

FRANKFURTERS (HOT DOGS) HAVE BEEN KNOWN AND ENJOYED BY MAN FOR THE PAST 2000 YEARS! THE ANCIENT CHINESE FIRST MADE THEM!

IN BELUCHISTAN WHEN A BARGAIN IS MADE, BOTH MEN EXCHANGE A PIECE OF BREAD. THIS SEALS THE BARGAIN!

A COW'S TAIL, PLACED ON A PATIENT'S CHEST, WAS CONSIDERED A GOOD CURE FOR INDIGESTION IN ANCIENT CARTHAGE!

THE FAVORITE NATIVE CHEESE OF MADAGASCAR IS MADE OF MILK AND OSTRICH EGGS! BUT ONLY THE WEALTHY CAN AFFORD IT!

A N IDAHO FARMER NOTICED THAT HIS COWS WERE EATING THE BOARDS OF HIS BARN. AN INVESTIGATION DISCLOSED THAT THE COWS DIET LACKED PHOSPHORUS, WHICH THE WOOD SUPPLIED!

PEDAGOGAS L. VALODKA

(30 m. mirties sukaktis).

L. Valodka gimė 1882 m. rug- pjičio 17 d. Šiauliu vls. ir aps. Mokesi Šiaulių gimnazijoje ir Rusijoje baigė Aukštosiuis ma- tematikos mokslus, 1907 m. grį- žo į Lietuvą ir Šiaulių gimnazi- joi dėstė matematiką. Prasidė- bus pirmajam karui su la gim- nazija evakavosi į Rusiją, 1920 m. pradžioje grįžo jau į nepri- klausomą Lietuvą ir dirbo Svei- timo ministerijoje. Buve moks- slo departamento direktorium ir vėliau aukštesniojo mokslo tarėju. Nuo 1926 m. perėjo dirbti į Lietuvos banko žinybā. Buvo Bižų, o vėliau Tauragės skyriaus direktorium. 1940 m. rusiškųjų okupantų buvo suim- as ir tardamas. Pagalau pa- leistas ir atleistas iš milicijos priežiūros išvyko į Rokiškį. Ten mokytojavo vienoje vidurinėje mokykloje. Vokiečių okupacijos metu buvo Tauragės gimnazijos direktorium. Darbą teko dirbti kilnojantis iš vienos patalpos į kitą ir dirbti trimis pamaino- mis per visą dieną.

būvo nuosirdus ir ištikimas lie- tuviškiems reikalams. Nors slė- gė rūpesčiai ir kankino ligos, bet stengėsi viską kantriai iš- kentėti ir niekam nesiskusti.

Liedas Valodka mirė 1948 m. spalio 18 d. Palaidotas Land- shoto kapinėse. Ir išlikimū mū- sų tėvynės sąng. žymų pedago- gų, gultūrininkų ir matematikos vadovelių autorių priglaudė šal- tieji Bavarijos kapai.

V. Vytenietis.

Bendra Nobelio premija 2 amerikiečiam, 1 rusui

STOCKHOLM, Švedija. — Du amerikiečiai mokslininkai, kurie išvystė "didžiojo trenkimo" te- orią kaip prasidėjo Visatos pra- dzia prieš 15 milijonų metų ir vienas sovietų mokslininkas ru- sas, kuris kovojo su Stalinu ir išliko gyvas gavo bendrā Nobe- lio premiją iš fizikos ir bendrā \$165.000 prizā. Amerikiečiai Dr. Arno R. Penzias ir Robert Wil- son'is, Bell laboratorijū New Jersey atrado ir identifikavo kosminių mikrobangų radiacijā, prasidėjusią nuo "didžiojo tren- tinio" "Big" taip kaip drauge. lis mokslininkų aiškina Visatos (Universo) pradžią, o rusas Piotr Leontavič Kapica, pasitei- sindamas moraliniais argumen- tais, atsisakė Stalinui gaminti atominę bombā ir buvo nubaus- tas tik naminiu areštu.

Tremties gyvenimą pradėjo Bavarijoi, netoli Landshuto. Kartu su žmona dirbo paprastus darbus vokiečių ukyje Pasibai- gus karui įsikūrė Landshuto tremtinių stovykloje. Čia moki- no lietuvių tremtinių vaikus. Ii- gi pat savo mirties. Visuomet

toliau, jei tjk užtiksiu melagin- gas pasakas, visada atsiliepsiū. (Pabaiga)

'NAUJIENOS' KIEKVIENO DRANGAS IR STICILIS

SKAMBINKITE DABAR Į VERTINTI JŪSŲ NAMĄ

ERWIN J.

MICHAELS

4637 So. Archer Ave. (Prie 47-tos)

254-8500

MEMBER MES TAIP PAT PARDUODAME VI- SUS CHICAGOS PRIEMIESCIUS IR 7,000 MIESTŲ JAV-SE PER R E L O

KVIECIAME Į NAUJIENŲ

BANKETA

NAUJIENŲ 64 METŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI

Sekmadienį, š. m. spalio 29 dieną

Martinique Restorane

2500 W. 94th St.

Evergreen Park, Illinois

- DAINOS
- SVEIKINIMAI
- VAKARIENĖ
- IR ŠOKIAI

5 valandą po pietų

Vakarienė su šampanu asmeniui 15.00 dol.

BANKETA RUOŠIA

NAUJIENOS

Vietas prašome rezervuoti iš anksto

1739 SO. HALSTED STREET,

CHICAGO, ILLINOIS 60608

arba telefonu HA 1 - 6100

VISI LIETUVIAI MALONIAI ESATE LAUKIAM BANKETE

Taupykite dabar pasivimus

Paštas župoni įsąjunga at- ūksa didelis darbus. Firma, je pa- doša jums pasiekti asmenikus jū- sų užsimojimus. Antra, je padeda su- kurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Bantaupos, padėtos prieš 10 mėne- sio dieną, nėra nuosimčius nuo mė- nesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie ne- ša iki

7 3/4 %

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos reiša

5 1/4 %

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3070

Išleistas pietuose žiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977		Subscription Rates:	
In Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per six months, \$10.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$9.00 per three months. Canada \$33.00 per year; other countries \$34.00 per year.	pusei metų _____ \$18.00	trims mėnesiams _____ \$ 9.00	viename mėnesiui _____ \$ 3.00
20 cents per copy.	Kanadoje:		
Nuo gruodžio pirmos d. Dienraščio kainos:	metams _____ \$33.00	pusei metų _____ \$18.00	viename mėnesiui _____ \$ 3.50
Chicagoje ir priemiestuose:	Užsieniuose:		
metams _____ \$33.00	Naujienuos eina kasdien, išskyrus	sekmadienius, Leidžia Naujienuos	Sen-drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. 421-6100.
pusei metų _____ \$18.00	Pinaigus reikia siųsti paštu Money		
trims mėnesiams _____ \$10.00	Orderiu kartu su užsakymu.		
viename mėnesiui _____ \$ 3.50	Kitoje JAV vietoje: metams _____ \$30.00		

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

ALTAS atliko didžiuosius darbus

Niekam ne paslaptis, kad Amerikos Lietuvių Taryba atliko pačius didžiuosius darbus pavergtos Lietuvos teisėms ginti ir iš bėgusiems iš gimtinio krašto to tremtiniams padėti. Jeigu ne ALTAS, jeigu Dr. Pijus Grigaitis, Povilas P. Dargis ir Leonardas Šimutis nebūtų nuvykę pas prezidentą Trumaną, jam neišaiškinę Vokietijon patekusių tremtinių padėties, tai šiandien Amerikoje neturėtume tokio didelio tremtinių skaičiaus.

Dr. Grigaitiui išdėsius pradėtų gaudyti tremtinių nuotakas ir padėti, ir nurodžius prezidentui Trumanui, kad Vokietijon patekę lietuviai nebuvo ir nėra sovietų piliečiai, bet Lietuvos piliečiai, tai Amerikos kariai neprivalo jų gaudyti ir atiduoti Vakaruose atsiradusiems sovietų medžiotojams. Prezidentas žinojo, kad rusai buvo varomi į stovyklas; iš kurių jiems buvo liepta važiuoti į Rusiją. Jis taip pat girdėjo, kad ukrainiečiai vežami į stovyklas, iš kurių jie bus vežami į Rusiją ir Ukrainą. Jam buvo žinoma, kad Amerikos kariai jau pradėjo koncentruoti ir lietuvius, paruošdami juos išvežimui. Amerikoje yra lietuviai keli, kurie buvo suimti ir kuriems buvo pasakyta, kad jie bus vežami į Rusiją ir Lietuvą.

Prezidentas Trumanas suprato skirtingą lietuvių teisingą padėtį ir žinojo, kad amerikiečiai nepasizadėjo atiduoti rusams lietuvių, kurie bėgo galimai toliau nuo raudonosios armijos. Prezidentas Trumanas, atidžiai išklausęs prezidentūron nuvykusių ALTO pareigūnų, tuojau jiems pasakė, kad dar tą pačią dieną įsakysias gen. Eisenhoweriui negaudyti vakarus pasiekusių lietuvių ir neverti jų grįžti rusų okupuota Lietuvą. Amerika nepripažįsta Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą ir neskaito lietuvių sovietų piliečiais. Tas ALTO pareigūnų prašymas išgelbėjo daugelį lietuvių, pasiekusių vakarus.

Amerikos Lietuvių Taryba suorganizavo Bendrą Amerikos Lietuvių Fondą tremtiniams padėti. Vokietijon patekusiems lietuviams BALFAS teikė paramą ir

ir padėjo jiems gauti reikalingas garantijas šiam kraštui pasiekti.

ALTAS buvo įsteigęs Informacijos Centrą, kuris in formavo didžiąją Amerikos spaudą ir radijo stotis apie teisingą Lietuvos padėtį, sovietų karo jėgų primetą prievartą ir baisų išnaudojimą. Tos informacijos teigiamai nuteikė Amerikos visuomenę pavergtų lietuvių ir tremtinių atžvilgiais.

ALTAS visą laiką palaikė glaudžius ryšius su atskingais Valstybės Departamento ir kongreso komitetais, kad žinotų, kas ruošiamą tarptautinėje arenoje. Kai Amerika įsitikino, kad su sovietų vyriausybe nebus galima susitarti Europos taikos reikalu, tai sutiko sudaryti Europos saugumo ir bendradarbiavimo komitetą saugumui stiprinti ir patenkinti nepaprastai didelį sovietų valdžios norą bendradarbiauti prekybinėje srityje. ALTA buvo informuotas apie Vienoje vykusias derybas Helsinkio aktams ruošti. ALTO pareigūnai informavo visą lietuvių visuomenę apie Helsinkio aktus, žinias teikė ir Draugui bet marijonų samdyti redaktoriai nepasinaudojo ALTO teikiama informacija ir neinformavo savo skaitytojų apie besikeičiančią tarptautinę padėtį. Vietoje tikslių žinių, samdyti rašto specialis tarpė. ATO ir SLA pirmininkai siuntė į pavergtą Lietuvą žinias apie pagrindines žmogaus teises ir laisvę gauti informaciją, o brežneviniui propagandistai Amerikos lietuvių tarpe tvirtino, kad Amerikos ir kitų valstybių atstovai pardavė Lietuvą ir patvirtino gimtinio krašto prijungimą prie Sovietų Sąjungos.

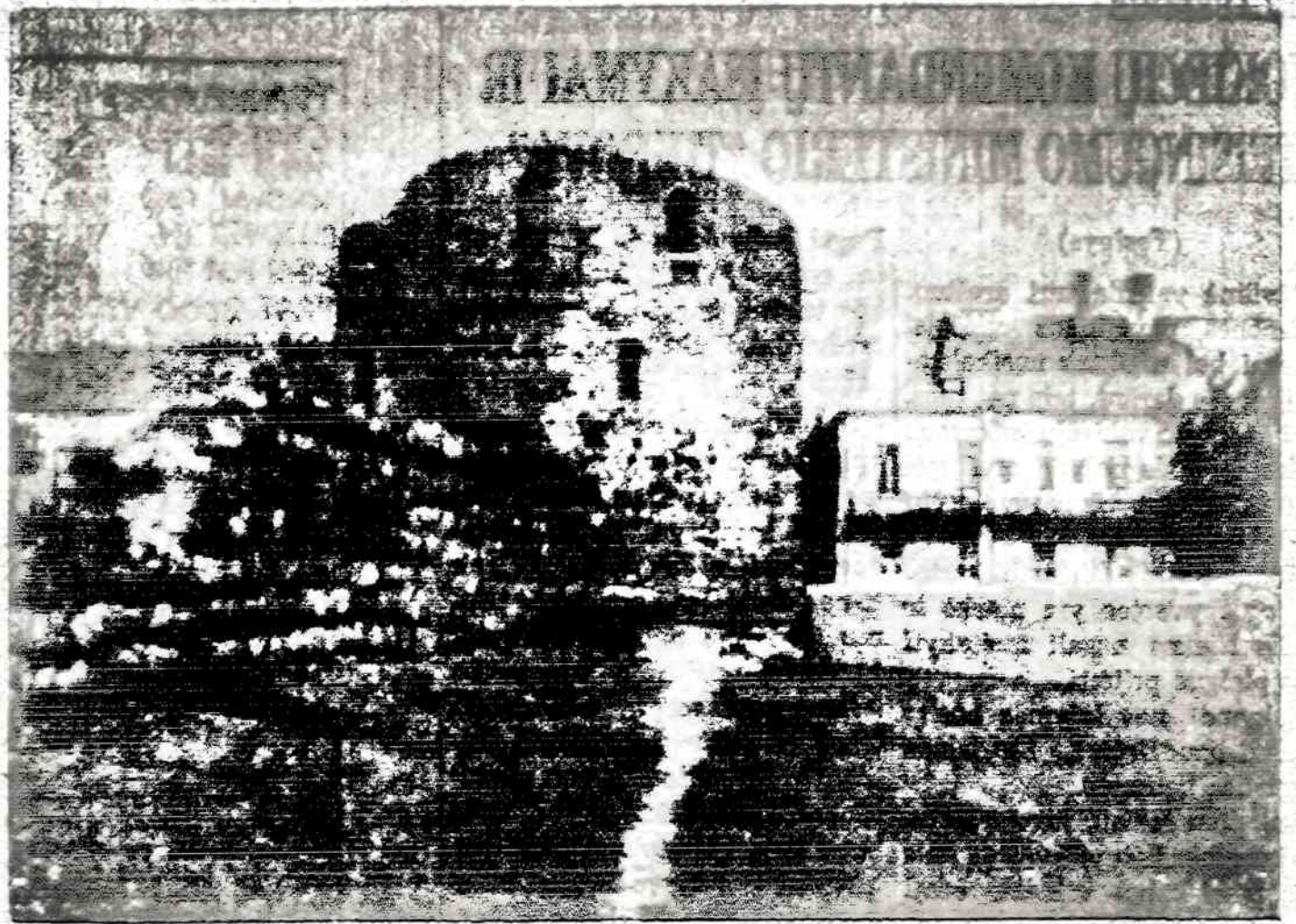
Amerikos Lietuvių Tarybos nariai dar šiandien pasinaudoja galimomis radijo stotimis, kad galėtų pranešti tautiečiams apie tikrą padėtį. Visa eilė Amerikos etninė grupių teikė Europos saugumo komitetui žinias apie sovietų valdžios nusizengimus prieš pagrindines žmogaus teises, bet nei viena tautinė grupė neparuošė tokių tikslių ir patikėtinų žinių, kokias paruošė ALTAS.

ALTO pirmininkas informavo ne tik komiteto narius, bet jis davė labai tikslių žinių Amerikos delegacijos pirmininkui, vykstančiam į Belgrado konferenciją. ALTO pirmininkas pats nuvyko į Belgradą, kad vietoje galėtų informuoti ne tik sen. Dole, bet ir kitus Amerikos delegacijos narius. ALTA dar ir šiandien atidžiai seka Helsinkio aktų vykdymą ir ruošiasi Madrido konferencijai. ALTO vadovybė ištikėnė kongreso atstovus ir administracijos pareigūnus apie lietuviams padarytą skriaudą ir prašo padėti lietuviams atgauti laisvę.

Kuo gali pasigirti ALTO griovėjai? Ar jie padarė bent vieną vertingą žingsnį Lietuvos teisėms ginti? Jie buvo pakviesti į Baltuosius Rūmus, kai prezidentas buvo išvažiavęs atostogų ir meškerojejo Misourio valstijoje.

Jie buvo pasiryžę ALTA išgriauti ir atstovauti lietuvius Washingtono, Jungtinės Tautos ir Buenos Aires dienoje, bet iki šio meto nepadarė nei vieno pavergtą Lietuvai naudingo akto. Jie pajėgė susitikti su ambasadorium Andrew Youngu, kai kongrese buvo keliamas balsas prieš šio Dr. Luther Kingo draugo neapgalvotus išsišokimus. Youngas atstovų išklausė, bet ką jis jiems pasakė, tai lietuviai dar ir šiandien nežino.

O vyriausias ALTO ardytojas, pirmas metams į politiką, kurios nepažįsta ir nesupranta, pats buvo išmetas iš aukščiausios vadovybės. Jis važinėjo po Pietų Amerikos kolonijas rankiodamas atvykstančių apstatytų balsus, tuo tarpu Lemonto ir Clevelando bičiuliai daugiau

KAUNO PILIS

VYTAUTAS SIRVYDAS.

SUSIVIENIJIMAS SKYLA

(Tęsinys)

Si cenzūra buvo oficialiai paskelbta 1901 m. sausio 5 Philadelphia perkeltoje Tėvynėje. Astramskas pasakoja: "Susivienijimo prezidentas pirmame puslapyje paskelbė, kad visos korespondencijos ir atsisakimai būtų siunčiami ne Centro sekretoriams, kaip likol, bet prezidento, kun. A. Kaupo vardu. Čia buvo aiškus nebojimas Penkioliktame Seime išrinkimo organui redaktoriams".

Jau prieš tai prezidentas A. Kaupas, kuris "bedievių" privisiu Susivienijime priekio Centro sekretoriai Astramskui, ne galejo pateikti įrodymų, pabandė politiniu manevru apieiti Centro sekretorių. Jis sukviė Centro valdybos posėdį 1900 m. lapkričio 7 d. Shenandoah, bet Astramskui laisvę pranešė, kad posėdis šaukiamas lapkričio 8 d. dieną iš Plymoutho atvykęs Centro sekretorius, iš išdėmė Kazio Radvėičiaus patyrė, kad

posėdis jau įvyko dieną prieš tai. Jo nutarimus, sako, patirsias iš kun. A. Kaupo ir kun. A. Miluko (išdo globėjo). Svarbiausi buvo: 1) raštus Tėvynėi parūpinsių kun. A. Kaupas ir kun. A. Mitukas (reikia, organą jie redagnosią); ir 2) Astramskas Seimo buvo išrinktas tik Centro sekretorium, ne organo redaktorium.

Abu kunigai pareikalavo, kad Centro sekretorius šiuos Centro valdybos posėdžio nutarimus pasirašytų, bet šis atsisakė, pasiteisindamas posėdyje nedalyvavęs. Todėl šio posėdžio protokolas organe ir nebuvo paskelbtas. Astramskas pasakoja: "Po prezidento cenzūra patekęs Centro sekretorius redaktorių, iškraipytos protokolo suvaržytas, leido kunigams ir jų šalininkams organe elgtis, kaip patinka". Tai pastebėję, kai kurie nariai, sakoma, jam prikisė "į pasidavimą kunigams". Tuo tarpu Waterburyje po

senovei kuniginių-nekuniginių katilas "virė, spragėjo, kunkuliavo". Politiniu tikslu kun. P. Saurusaicio suorganizuojoji šv. Pranciškaus Draugija buvo primta į Susivienijimą ir, kažkodėl, jai suteikta 90-tos kuopos numeris. Konstitucija draudė vienoje kolonijoje turėti dvi kuopas, bet nedraudė turėti pašalpinę draugiją ir kuopą. Waterbury 11-tos kuopos veikėjai, kaip kun. P. Saurusaits laiske prezidentui kun. A. Kaupui rašė, "nepalaukia išmėtinėti, kad neturime teisės užlaikyti dvi kuopas viename mieste. Jei jau taip yra, tai kam jūs davėte Tėvynėje mus pagarsinti kaip 90-tą kuopą?"

Šis Susivienijimo prezidentui net rašė: "Jei jūs šaltai apsielsite su ramybės ardytojais (Waterburyje) kaip išsiol, tai kaip kun. P. Saurusaits sakė, netalaimisite businciam seime".

Astramskas pasakoja: "Kun. A. Miluko patarimais, kun. A. Kaupas, galiasia istikimo, ko reikia nubauti Waterburyje 11-tos kuopos narius M. L. Dami-jonaitį ir Joną Tareilą". Todėl 1901 m. sausio 1 d. Susivienijimo prezidentas krivule, išsiuntinėjo kitiem Centro valdybos nariams pasirašyti jo sustatytą nuosprendį, kuriame sakė:

(Nukelta į kitą pusl.)

— Valstybės išdas leido krašto gyventojams patiens rauginti alaus. Iki šio meto reikėjo turėti izdo leidimą, o dabar šie leidimai parankinti. Leidimai reikalingi vynti namie gaminti.

L. VENCKUS

Artimoji Anglija

(Tęsinys)

Atrodo, kad tas padėjo. Paskaita neįvyko. Tačiau padį popietę prof. Zymanui esant Klube, buvę itektas mano, kaip Klubo pirmninko, laiskas. Nušviečiau jam esamą Manchesterio padėtį ir paminėjau apie vietos "rezistentų" nuolatinį, įkūrų bandymą dominuoti visuose Manchesterio lietuvių organizacijose, ką sukelia nesugyvenimą tarp klubo narių ir vietos lietuvių.

Netrukus po to gavau iš LRS Europos Reikalams Sekretoriato, su Fabijono Neveravičiaus parašu, atsakymą. Tame rašte jis mano, prof. Zymanui paminėtus išvedžiojimus, aišku, atmetė ir paneigė, bet sykiau pranešė, kad Manchesterio LRS skyriaus nariai buvo perspėti "laikytis Vyriausiojo Komiteto nusistatymo".

Po to Manchesterio "rezistentai" atsiėmė Klubo Valdybai rašytus protestus ir juos sunaikino. Susitaikėme. Nariaims nutrupėjus skyrius sunyko. Po kelių metų jų veikla visai pasibaigė ir apie LRS liko tik nemalonūs prisiminimai.

ELENOS KUPREVIČIUTES KONCERTAS.

Lietuvių klubas, kaip stoginis ir tvirtiausias lietuvių organizacinis vienetas Manchesteryje, buvo ir materialiu atžvilgiu pajėgiausias. Jeigu vietinės organizacijos rengdavo kckj minėjimą ar

šventę, jos negalėdavo samdyti, kviešti choristus, šokėjus iš kitur ir jiems apmokėti kelionės bei nakvynės išlaidas. Mažų organizacijų išdams tai buvo neįmanoma. Tai galėdavo daryti tik klubo valdyba.

Elena Kuprevičiūtė, gimusi Kaune, pasaulinio garso smuikininė, studijavusi Pragoje ir Muenchene, 1949 metais išvyko ir studijavo Argentinoje. Iš ten 1952 metais su koncertais lankėsi Europoje. Jos koncertai turėjo didelį pasisekimą Amsterdame, Paryžiuje, Romoje ir kitur, todėl jos viešnagė užsitęsė iki 1953 metų. Pasinaudojant Kuprevičiūtės buvimu Europoje, Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos Centro Valdyba pakvietė ją ir į Londoną. Ten jos koncertas įvyko 1953 m. kovo 22 d. Wigmoro Hall, London.

Kaip tik apie tai sužinojau, pradėjau galvoti kaip suteikti ir Manchesterio lietuviams aukštesnio lygio koncertą. Juk mūsų anuometinėse sąlygose tai buvo retenybė. Savo sumanymą patiekiau klubo valdybai. Gavau pritarimą ir įgaliavimą kaip klubo pirmininkas, rūpinintis Kuprevičiūtės pakvietimu. Tuojau susiršiau su DBLS pirmininku M. Bajorinu ir su Ona Kairiūkštienė. Jiems tarpininkaujant pakviečiau Kuprevičiūtę atvykti į Manchesterį. Sutiko. Data: Kovo 28 d.

Pasiruošimui laiko buvo tik dvi savaitės. Lafmei, Blackley Instituto salė nebuvo užimta DBLS turėjo atspausdinti Kuprevičiūtės koncertui programą. Mums beliko užklijuoti skirtingą datą ir

vieta, tad Bajorino paprašiau atsiųsti. Per tą trumpą laiką daug laskčiau, rašiau ir skubėjau.

Reikėjo rasti pianistą. Tas pats kuris buvo Londone. Jam apmokėjome kelionę, viešbutyje kambarį ir 10 honoraro. Kuprevičiūtė iš mūsų honoraro neėmė, kainavo tik kelionė ir išlaikymas viešbutyje. Iš pradžių buvo manyta, kad ji po Manchesterio vyks į Skotiją; bet ji grįžo atgal į Londoną. Iš Londono į Manchesterį ir atgal ją pa lydėjo Kairiūkštienė, kuri apsislojo pas Navickus, tad jai išlaidos buvo tik už kelionę.

Koncerto vakare lijo lietus, kas Manchesteryje ne naujiena. Nors iš "rezistentų" pusės dar prieš koncertą buvo įvairių priešingų pasisakymų dėl koncerto rengimo, lankytojų susilaukėme net iš kitų, kaimyninių kolonijų. Atsilankiusieji buvo dėkingi ne tik Elenai Kuprevičiutei, bet ir Klubo valdybai už tai, kad jiems buvo surengtas aukšto meninio lygio koncertas už neaukštą bilietų kainą.

Sekandčios dienos, sekmadienio popietę, Klubo patalpose sdrėngėme kuklias vaišes. Tai buvo Kuprevičiūtės priėmimas ir su ja atsisveikinimas. Sugrįžusi į Londoną, iš ten išvyko atgal į Europą. Buvo kviečiama dėti koncertą Šveicarijoje. To koncerto pelnas buvo numatytas skirtis lietuvių vaikų mokykloms Vokietijoje paremi.

Po trijų savaičių iš Zuerich'o gavau smuikininės laisną, kuriame ji tarp kitko rašė:

"... Labai mielai ir su džiaugsmu prisimenu savo viešėjimą Manchesteryje, ir būkite užtikrinti, jeigu vėl užvažiuosiu į Jūsų kraštus — neapleisčiau ir Manchesterio kolonijos, kuri taip entuziastiškai vertina mano nuosirdžias pastangas duoti ką turiu visiems, kas moka pamilti."

Beja, tikiuosi, jog jau būsite gavę mano didelę fotografiją Manchesterio Lietuvių Klubui dedikuotą, kurią palikau pas "Britanijos Lietuvos" Londone su prašymu jums ją persiųsti. Prašau perduoti mano linkėjimus visiems tautiečiams, kurie mane prisimena, patingus sveikinimus kunigui Steponaičiui (rodos tokia jo pavardė?), o Jums gi stipriai ir širdingai spaudžiu dešinę. Jūsų Elena Kuprevičiūtė."

Klubas, kaip jau minėjau, buvo Manchesterio lietuvių pajėgiausias vienetas ir todėl, niekam skriaudos nedarydamas, galejo retkarčiais pasitaikusias išlaidas padengti. Mano įsitikinimu, klubų ir draugijų pelnas, neturi likti tik kasoje kaip sutaupos, kurias likusieji nariai, klubui susilkydavus, galėtų pasidaininti ir po to ginčytis. Dabar turimas pelnas turi būti naudojamas lietuvių tautiškumui ugdyti, kultūrinei veiklai, lietuviško jaunimo švietimui remti ir lietuviškai labdarai. Dažniausiai taip ir daroma. Kuprevičiūtės koncertas klubui pelno nekdavė. Tai žinojome ir rengdami.

(Bus daugiau)

DR. K. G. BALIKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirma ligoninė pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8724

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
938 S. Mannheim Rd., Westchester, N. Y.
VALA DOS: 3-8 darbo dienomis ir
kas antra ketvirtadienį 8-3 val.
Tel: 562-2727 arba 562-9728

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą, uždaryta trečiadienį

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradienį, 1-4 popiet.
ketvirtadienį, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rezidencijos telefonai: 446-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, specialybe: MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2632 WEST 57th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VALA: pirm. antradienį, trečiadienį, penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDE PROTEZISTAS
Aparatai - Protezės, Med. bandžiai. Speciali pagalba L. Joms. (Arch Support) ir t. t.
Val. 8-4 ir 6-8, 2-4 dienomis 8-11
2850 West 43rd St., Chicago, IL 60629
Telef. P. Prospect 6-5084

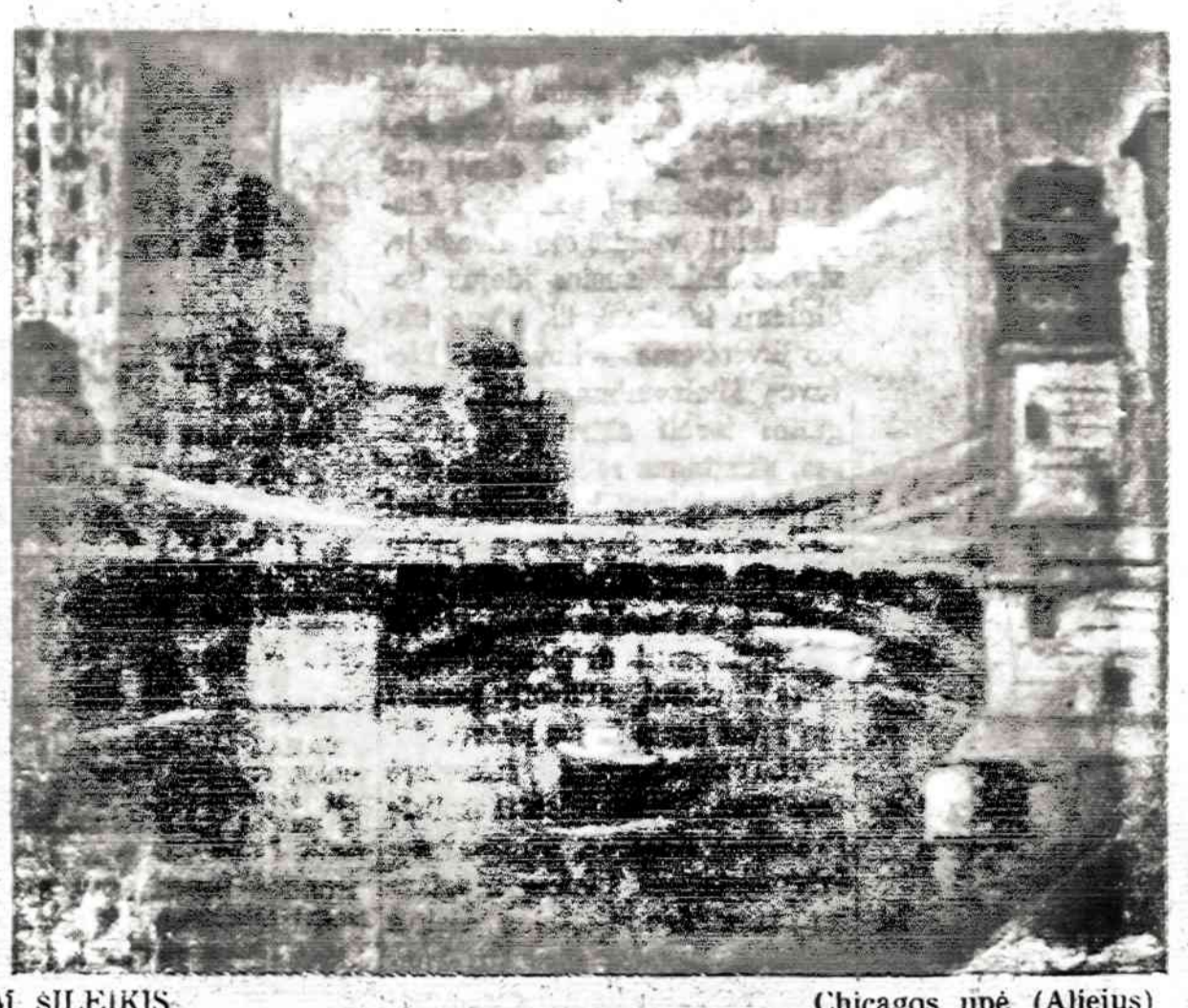
PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimal - Pilna sporsuda
ZENA KAINA
R. BERNA S
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1822 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŽEIMOS VALANDOS
Visos programos B WOPA,
1490 KIL A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00-3:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryte.
Vedėja Aldona Daukas
Telef.: HEMlock 4-3413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Didžiausias kailių pasirinkimas
pasirinkimas
pasirinkimas
pasirinkimas
NORMANA BURSTEINA
Tel. 263-5526
(įtalpos) ir
677-8489
(batai)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

Iš šios savaitės, kurie galeitų užsisakyti Naujienas, prašome atsakyti jų adresu. Mes joms atsakysime Naujienas dvi savaites nemokamai.

M. SILEIKIS Chicago's upė (Aliejus)

GRAŽUS MIRTIES PAMINĖJIMAS

Tvirtinama, kad gamtoje niekas nedingsta, tai Visatos mums nežinoma protinga paslaptis. Todėl nenuostabu, kad nuo seniausių laikų intuityviai buvo tikima ir žmogaus amžinumo, kuris po mirties tęsia amžiną gyvenimą, kurį mūsų ribotas protas neįstengia suprasti bei permatyti. Mes tik jaučiame, kad per maldą mistiniu keliu bendraujame su mirusiais.

Spalio 15 dieną, už a. a. dantų gyd. Rožę Tijiunienę, kuri išsikyrė iš gyvyčių tarpo 1975 m. spalio 18 dieną, įvyko trejų metų mirties paminėjimo pamaldos Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Mišias atnašavo kun. J. Vaišnys, giedėjo solistė G. Mažeikienė, vargonais akomponavo M. Motekaitis, kas pridavė pamaldoms iškilmingumo ir dalyviams dvasinių jausmų pakilimą. Priė altoriaus buvo pašalintas dalis A. Varno nutapytas Rožės Tijiunienės paveikslas, tai gražus ir prasmingas maldos metu prisiminimas ir tuo pačiu pagerinimas.

Lėkas greitai bėga, rodo taip neseniai buvo mūsų tarpe, o štai jau treji metai kai iškeliavo amžinybėn, kur susitiko su mūsų Vytautu ir kitus savo artimuosius. Mes likusieji su liūdesiu prisimename mirusiąją, kaip gerai darbas, švelnus ir malonaus būdo moterį, kuri pasižymėjo krikščioniška artimi.

mo meile bei gerų darbų rėmimu. Nestebėtina, kad gyvenant Vokietijoje, Seligenstadto lietuvių stovykloje, kitos apie vėlinę sakydavo - pavyzdinčiai šventa moteris, tai retai girdimas epitetas iš moterų pusės. Ir šiandien, nežūrint gerokai prabėgusio laiko, pamaldose dalyvavo gražus skaičius žmonių pasimelsti ir prisiminti mirusiąją.

Po pamaldų dalyviai buvo pakviesti pietų į "Ramušės" svetainę, kur susirinko virš 40 asmenų. Čia gražioje šeimyniškoje nuotaikoje prisiminti ir pakalbėta ne tik apie a. a. Rožę prasmingai praleistą gyvenimą, bet ir kitus pažįstamus iškeliauvusius amžinybėn. Tai irgi galima sakyti, savotiškai gražus bendravimas su mirusiais. Neįmanoma užlydo mintis, kad ir mums iškeliauvus į anapus, būtų gera nors retkarčiais pasinaisinti palendratų, su gyvaisiais. Pabaigoje J. Tijiunas nuosirdžiai padėkojo dr. P. Atkočiūnui už Mišią, auką, solistei G. Mažeikienei už gražų ir širdį veriančias giesmes, O. Gedvilienei už geles ir visiems atsilankiusiems už maldas bei suteiktą pagūdą.

Dalyvis
Susivienijimas skykla.
(Atkelta iš 4 psl.)
"Siunciu Centrališkam komi-

tetui dokumentus, išrodančius, jog du sąnariai kuopos nr. 11 (Waterbury, Conn.) yra stoję į aškią kovą prieš krikščionišką tikėjimą. Kadangi nuo tokių sąnarių darosi daugiausia ergelių Susivienijimė, užtai, mano nuomonė yra, virš minėtus du sąnarius kuopos 11 - J. Tareilą ir M. J. Damijonaitį - kaip elgiančiuosius prieš Susivienijimo konstituciją, visiškai išbraukti iš tarpo sąnarių Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. (Pasirašo) kun. A. Kaupas, prezidentas".

Nu sprendžiu: pritarė, ir pasirašė, viceprezidentas A. Daniševičius, išrinktas Kazys Raševičius, išdo globėjas kun. A. Milukas ir Stanislavas Pranis. Paskutinis kviudė gavo Centro sekretorius Tamas Astramskas, kuris, sakosi, stengė prezidentą pe kalbėti, nurodydamas, kad baudžiamieji nebavo apklaudinėti ir neduota progos jiems pasiaiskinti. Susivienijimo prezidento ir sekretoriaus konferencija šiuo klausimu vyko naujoje Tėvygės spaustuovės būstinėje, Philadelphiajoje, dėl kurios vietinė 10-joji kuopa iškėlė protestą. Sakė, ji vietos lietuviams nepatogi. Šią kuopą 1896 m. suorganizavo čia tada gyvenęs Vincas Ambrazevičius. Kun. A. Kaupas parodė Astramskui, iki tol niekam nerodytų (ir net nuosprendyje nelytuotų) kelių pas nėtara prisakintų liudininkų pareiškimų ir pareiškė, kad formakumų, girdi, jau užtenka. Astramskas pasakoja: "Centro sekretorius, matydamas, kad prezidentas nesiduos persnekamas, nors galvojo jį pasirašyti be tam tikro tyrinėjimo nėra geru dalyku, bet kadangi penki valdybos nariai jau

pasirašė, jo nepasirašymas galys užtraukti jam kunigų nemalonę, kurios tada nenorėjęs matyti. Todėl apsiskaitė, kad būsią geriau nusileisti ir pasirašė".

Susivienijimo prezidentas kalė kol geležis buvo karšta ir visos Centro valdybos parašais patvirtintą savo nuosprendį paskelebe Tėvnyje 1901 m. vasario 16. SLA Istorijoje skelbiamas kun. A. Miluko laiškas, rašytas kun. A. Kaupui 1901 m. sausis 2, kuriame šis nuosprendis vadinamas "dekreto ant šliupijonų" ir Susivienijimo prezidentas raginamas "brauk juos von" ir įsakomas: "žiurėk, kad grečiau atiktum išbraukimą".

1897 m. Susivienijimo konstitucija posmu (d) Bausmių skyriuje sakė: "Sąnarys, stojęs į aškią kovą prieš krikščionišką tikėjimą... darodžius kaltę, Susivienijimo Seimo, arba viso Centrališko komiteto sutarimu, gali būti išbrauktas iš Susivienijim".

Savo nuosprendyje kun. A. Kaupas rašė:

"Pereitų metų gruodyje ir šių metų sausyje gavome keletą "affidavitų" iš Waterbury, Conn., kurie rodė: (1) SLA 11-tos kuopos narys M. J. Damijonaitis raštu pareiškė, kad nėra pragaro, tuo įrodydamas priešingumą vienam pagrindiniui krikščioniško tikėjimo dogmatų; (2) M. J. Damijonaitis, prie daugelio žmonių išitarė: "Visi kunigai ir vyskupai yra apgautinotojai; tikėjimas yra išrastas kunigų dėl lengvosios apkrausimo žmonių kišeniu", tuo viešai pasirodydamas krikščioniško tikėjimo priešū; (3) tos pačios kuopos narys Jonas Tareila prie daugelio žmonių išitarė: "Bažnyčia ir kunigai yra tik būdas apnuolinti žmonių", tuo pasirodydamas priešū visokiai Bažnyčiai ir visokiam tikėjimui".

Apkaltinimų aktais neįvardiuo nusikaltimo vietas, datos ar liudininkų, šalia to, buvo įteiktas kaltininkams pasiteisinti. Nestebėtina, jei tapo staigiai, tartum iš dangaus iškritęs, "nustebino" 11-tos kuopos pirmi-ninką Joną Tareilą ir jo draugą M. J. Damijonaitį, nes viskas atlikta "be jų žinios". Suprantama, jie pakėlė protestą, prie kurio netrūkus prisidėjo kiti su protestais. Astramskas sako, būtų buvę galima protestų "maišsus prikrauti".

(Bus daugiau)
FIGHT HEART DISEASE
GIVE HEART FUND

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI
KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKSCIONIUI

"Vakare ir ryte ir vidudieny ai dejuoju ir laukiu, o jis ligirdo mano balsą". - Psalmė 55:17.
Nėra abejonės, kad geriausias vyras ir moterimis pašauptyje yra tie, kurie reguliariškai mieldžiasi kurie atskliaupia, kaip kad darydavo Dievo mylimasis Danielis. (Dan. 6:10). Taip sunaudotasis laikas suteikia žmogui nepalyginamai daug palaimų. Palaiminimų gauna patys maldų darytojai ir kiti su kuriais jie susiję. Negalima gyventi pasiiventusio žmogaus gyvenimą, o nepasityti maldų privilegijos. Dievo žmogui maldos darosi dar svarbesnė, kai jis atsimena, kad mes turime Užtarėją arba Gynėją pas Tėva, Jėzų Kristų, Teisųjį, kurio šventuoju vardu mes galime drąsiai artintis į dangiškos malonės sostą ir gauti reikalingos pagalbos.
SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI
J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N. Y. 10303

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriat
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 - 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVYMAS DIENA IR NAKTLI
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArda 7-3461

BUTKUS - VASAITIS
1445 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

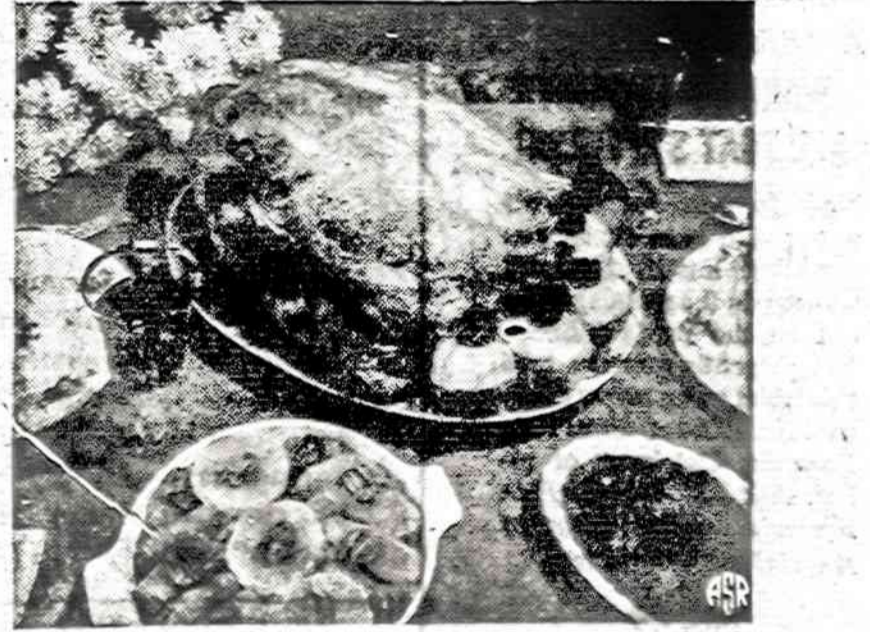
PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-8573

GEORGE F. RUDMINAS
3219 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArda 7-1188-1139

STEPONAS C. LAUK IR SŪNUS
(LACKAWICA)
2424 WEST 69th STREET KRpublic 7-1219
2314 WEST 23rd PLACE VILnia 7-6678
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4418

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArda 7-1911

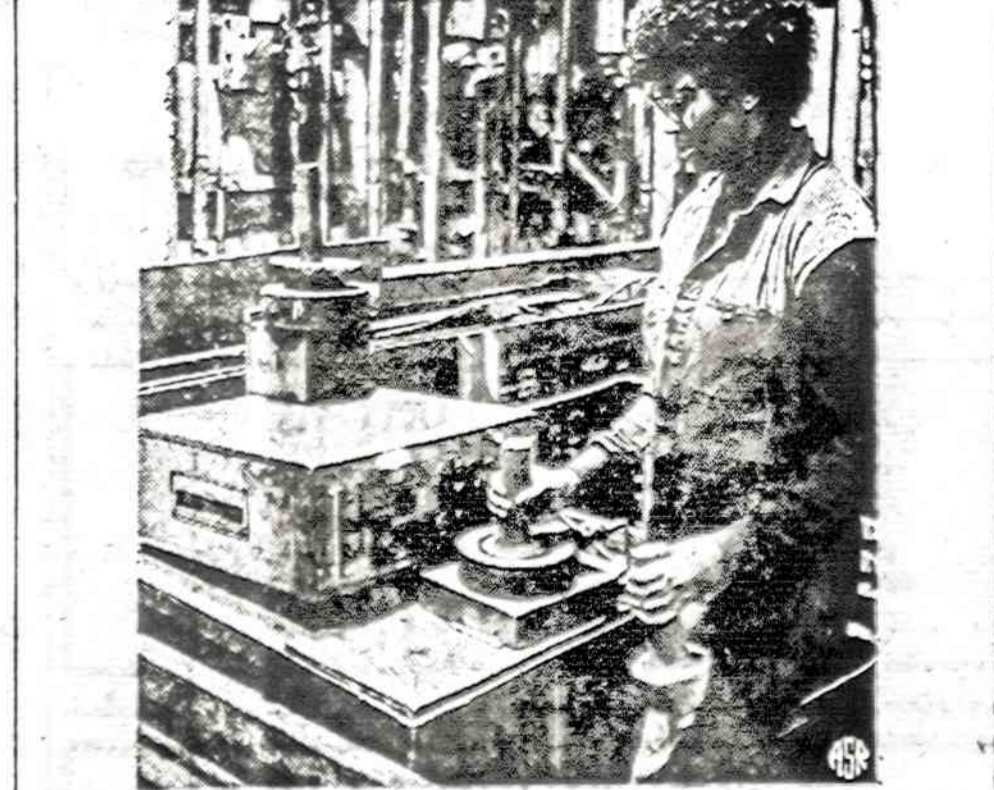
Turkey Tomorrow
by Martha Logan

Turkey is traditional at holiday time, and the dishes that are made with what's left of the roasted turkey are often as enjoyable as the turkey itself. Turkey Curry On Rice, for example, is perfect for a special family meal or a small dinner party.
Diced cooked turkey is added to a white sauce seasoned with ground ginger and curry powder. Chopped celery and unpared apple are added for flavor, texture and color. The creamed turkey curry is served on hot fluffy rice with a variety of toppings to choose from such as sliced toasted almonds, toasted coconut, crisp crumbled bacon and chutney.

- Turkey Curry On Rice**
Yield: 6 servings
2 cups diced, cooked Butterball Swift's Premium Turkey	1 tablespoon curry powder
1/4 stick (1/4 cup) butter or margarine	2 cups milk
1/4 cup chopped onion	1/4 cup chopped celery
1/4 cup flour	1 cup chopped unpared apple
1 teaspoon salt	Hot cooked rice
1/2 teaspoon ground ginger	1/2 cup each toasted sliced almonds, toasted coconut and crisp crumbled bacon
- Melt butter in saucepan. Add onion and saute about 6 minutes. Blend in flour and seasonings. Remove from heat. Gradually add milk. Stirring constantly, cook until mixture thickens. Add turkey, celery and apple. Cook about 5 minutes. Add rice with toasted almonds, coconut and bacon.

Forging Fuel Economy

Some 180 typical American homes can be heated for a year with the fuel savings a Chevrolet auto plant in Detroit is getting from car parts before they even go into the automobile. The fuel gas is being saved at Chevrolet's Detroit Gear & Axle plant in a simple metal testing procedure being performed here by Hazelita Fuqua. The electronic apparatus identifies pinion gear forgings which need to be heat treated before they can be machined. Formerly all pinion gear forgings were put through the heat treating furnace. By selecting only the ones which need the heat treatment, some three million cubic feet of gas per month...or 36 million cubic feet a year...are saved.

TRUMPAI

— Sen. Frank D. Savickas, Illinois legislatoros svarbių komitetų pirmininkas ir 15 tos Apylinkės demokratų organizacijos pirmininkas, su savo artimiausiais bendradarbiais bei asmeniškai draugai dalyvavo Naujienų bankete ir jau rezervavo 10 asmenų stalą sumažindamas anksčiau rezervaciją rengėjų rūpesčius. Dėkui už sveikinimą ir už \$25 auką.

— Vladas Grigaliūnas iš Marquette Parko be raginimo pratęsė savo prenumeratą ir parėmė Naujienų leidimą, paimdamas laimėjimų tiketelius taip pat prisidamas \$5 auką. Tos pylinkės tautietis užsiskė Naujienas 3 mėn. tinkamesniam susipažinimui. Dėkui už auką ir už dėmesį.

— Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Seniūnų Tarybos suvažiavimas bus lapkričio 4 ir 5 d. Klevelande.

— Rašytojas Jurgis Glianda iš Kalifornijos gavo Džukų draugijos konkursinę \$1,500 premiją už romaną "Perlojos respublika". Vertintojų komisiją sudarė kun. dr. Ignas Urbonas, Dalia Kučėnienė ir Česlovas Grincevičius. Mecenatus komisijoje atstovavo kun. Jonas Borevičius, SJ.

— Australijos Lietuvos Fondas paskyrė dvi premijas po 500 dolerių — už studiją liuanistinė tema ir už grožinės literatūros kūrinį.

— Marija Krauchūnienė buvo pagerbta specialioje sueigoje, minint Balzko Lietuvos Kultūros muziejaus Moterų vieneto veiklos dešimtmetį. Jai buvo įteiktas dail. Janinos Marks kūrybos paveikslas.

— Kun. V. Šarka, Hamburgo lietuvių klebonas Vak. Vokietijoje, ilgą laiką kovojo su sovietiniais įstaidomis dėl lietuvių teisės lankyti savo gimtąjį kraštą ir gimines gyvenvietėse. Jo raštai pasiekė Maskvą. Pagaliau sovietų valdžia pakvietė kun. V. Šarką 3 mėn. lankyti Lietuvą. Jis atsisakė važiuoti ir naudotis specialia privilegija, kol visiems lietuviams tokios teisės nebus duotos.

— Illinois valstijos loterijoje spalio 19 d. Big Pay Day lošime laimėjo 644,560, ir 7394. Touchdown lošime laimėjo Sn Francisco 28, 42, 24 ir 12.

— SUNNY HILLS, FLORIDA, aplankysime lapkričio 4, 5 ir 6 d. Informacijos, suteiks: Vyt. Beleckas, Sunny Hills 904-773-3333; J. Zubavičius, New Jersey 201-381-3198; D. Dulaitis, Detroit 313-549-6878; J. Mikonis, Cleveland 216-631-2190; M. P. Kiela, Chicago 312-737-1717.

— Astralogija arba koraTU SKAITYMAS LIETUVIŠKAI kiekvieną šeštadienį nuo 11 ryto iki 5 vak. popiet. Apoin-

— \$5 auką. Taip pat dėkui Balui Simėnui už ankstybą be raginimo prenumertos pratęsimą ir \$2 auką.

— Lėlė Milukienė, Plainview, N. Y., Lietuvių Skautų Sąjungos Tarybos pirmininkė, atsiuntė teki laiška: "Lietuvių Skautų Sąjunga 60-mečio veiklos proga sveikina Jus ir dėkoja už skautų ir skautų veiklos rėmimą bei informaciją. Malonėkite priimti mūsų kuklią auką Naujienoms". Dėkui už sveikinimą ir už \$25 auką.

— Vladas Grigaliūnas iš Marquette Parko be raginimo pratęsė savo prenumeratą ir parėmė Naujienų leidimą, paimdamas laimėjimų tiketelius taip pat prisidamas \$5 auką. Tos pylinkės tautietis užsiskė Naujienas 3 mėn. tinkamesniam susipažinimui. Dėkui už auką ir už dėmesį.

— Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Seniūnų Tarybos suvažiavimas bus lapkričio 4 ir 5 d. Klevelande.

— Rašytojas Jurgis Glianda iš Kalifornijos gavo Džukų draugijos konkursinę \$1,500 premiją už romaną "Perlojos respublika". Vertintojų komisiją sudarė kun. dr. Ignas Urbonas, Dalia Kučėnienė ir Česlovas Grincevičius. Mecenatus komisijoje atstovavo kun. Jonas Borevičius, SJ.

— Australijos Lietuvos Fondas paskyrė dvi premijas po 500 dolerių — už studiją liuanistinė tema ir už grožinės literatūros kūrinį.

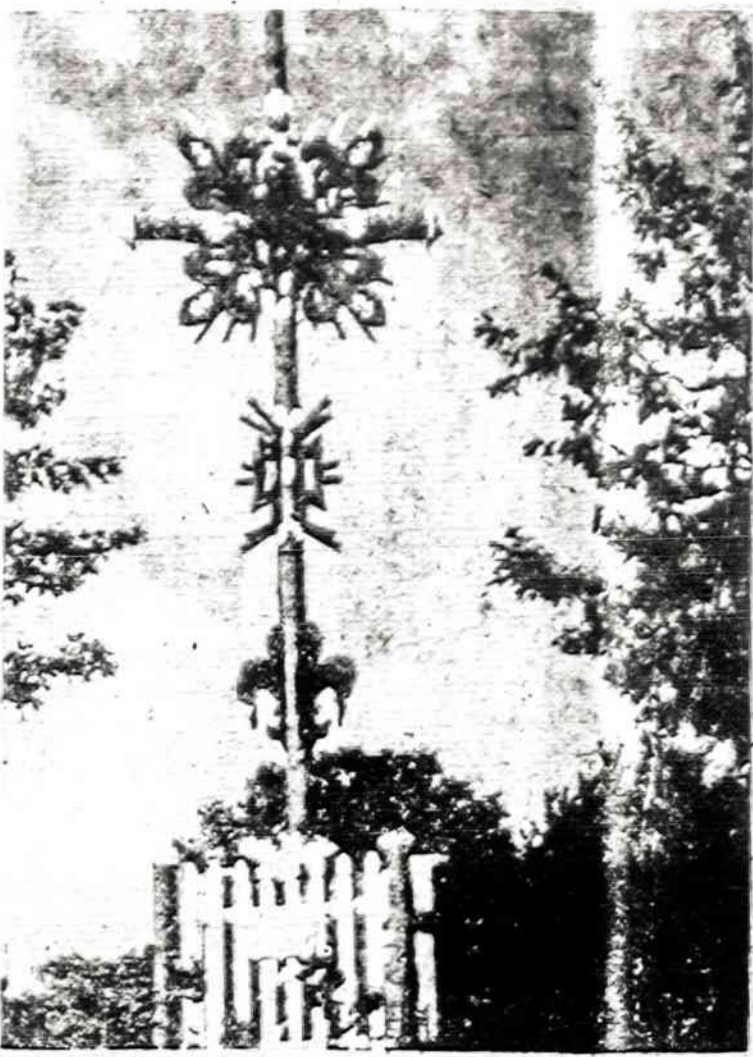
— Marija Krauchūnienė buvo pagerbta specialioje sueigoje, minint Balzko Lietuvos Kultūros muziejaus Moterų vieneto veiklos dešimtmetį. Jai buvo įteiktas dail. Janinos Marks kūrybos paveikslas.

— Kun. V. Šarka, Hamburgo lietuvių klebonas Vak. Vokietijoje, ilgą laiką kovojo su sovietiniais įstaidomis dėl lietuvių teisės lankyti savo gimtąjį kraštą ir gimines gyvenvietėse. Jo raštai pasiekė Maskvą. Pagaliau sovietų valdžia pakvietė kun. V. Šarką 3 mėn. lankyti Lietuvą. Jis atsisakė važiuoti ir naudotis specialia privilegija, kol visiems lietuviams tokios teisės nebus duotos.

— Illinois valstijos loterijoje spalio 19 d. Big Pay Day lošime laimėjo 644,560, ir 7394. Touchdown lošime laimėjo Sn Francisco 28, 42, 24 ir 12.

— SUNNY HILLS, FLORIDA, aplankysime lapkričio 4, 5 ir 6 d. Informacijos, suteiks: Vyt. Beleckas, Sunny Hills 904-773-3333; J. Zubavičius, New Jersey 201-381-3198; D. Dulaitis, Detroit 313-549-6878; J. Mikonis, Cleveland 216-631-2190; M. P. Kiela, Chicago 312-737-1717.

— Astralogija arba koraTU SKAITYMAS LIETUVIŠKAI kiekvieną šeštadienį nuo 11 ryto iki 5 vak. popiet. Apoin-

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

— Daktaro Kazio Bobelio pagerbimas ir koncertas (Atkelta iš 2 psl.)

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7477

NAMAS — SVAJONE: 3 butai, 4 vonios, centrinis šildymas ir saldy-

MORINIS BUNGALOW, 3 miegamieji, gražiai užlaikytas, \$34,000.

NAMAS IR TAVERNOS - SVETAINES biznis, \$80,000.

MORINIS NAMAS, Didelė taverna, apie 200 svečių salė, 2 butai po 6 kambarius, \$85,000.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Įvairi aprauda — INSURANCE BUTŲ NUOMAVIMAS — paren-

4243 W. 63rd St., Chicago

Tel. 767-0600.

Savininkas parduoda 5 kambarių

apie 25 metų senumo rezidencinį namą

ir garažą ant plataus sklypo prie

Marquette parko ir Kedzie. Naujas

apsidėymas ir centralinis apšildymas

— Tuoj galima užimti. Skambinti

nuo 5 val. vak., savaitgaliais visą dieną.

Tel. 776-4752.

LOMBARD BY OWNER 3 bedroom

bi-level, 1 1/2 baths, cent. air cond.

2 1/2 car garage. Walk to school &

CNW train. — \$76,000.

629-2299.

Atsiminimų Skirsneliai

atspausdinti

Graži, lengvai skaitoma ir

idomi 250 puslapių knyga su

krauta autoriaus troboje.

Čikagos ir apylinkių lietuvių,

skirsnelių mėgėjai, prašome at-

vykti ir knygą pasiimti. Kitur

gyvenantieji prašomi užsisakyti

paštu.

Knygos kaina — 5 doleriai.

Autoriaus adresas:

7114 S. Campbell Ave.

KAIP SUDAROMI

TESTAMENTAI

Tuo reikatu jums gali daug

adėti teisininko Prano Šulc pa-

uošta, teisėjo Alphonse Well-

eržiūreta, "Sūduvo" išleista

oysa —

Su legaliskomis formomis

Knyga su formomis gauna

na "Naujienų" administracijos

gygos kaina \$3. Su legalisko

laisted St., Chicago, Ill 60608

is formomis — \$3.50.

Užsakymus su Money orde-

ru siusti: "Naujienos", 1739 S

RENTING IN GENERAL

Nuomos

Bridgeporte išnuomojamas 4 kam-

barių butas priešakyje. Telefonuoti

savininkui FR 6-6581.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

SALES LADIES

Full or part time in women's cloth-

ing store. Experienced preferred.

Good transportation, near express-

way. Apply to Mr. Turner:

TURNER & MAGIT CLOTHING CO.

555 W. Roosevelt Rd., Chicago

738-1656

REIKALINGA

NAMŲ SEIMININKĖ

Dvi dienas savaitėje Belmont Har-

bor apylinkė. Tik suaugę Reikia su-

rašti angliskai. Pasimatymui skam-

binti Mr. Michael.

Dienomis 332-0189

vakarais 525-0164

DABAR, NE RYTOJ!

2 AUKŠTŲ mūro namas ir 2 auto

garažas. Apie \$6,000 pajamų. Nau-

jas stogas, gazu šildymas, apsauga

nuo potvynių, aliuminum langai, ga-

lita pirkti už \$41,800.

MODERNUS 15 metų mūro namas.

2 butai ir profesionali Luksus ofi-

so patalpa. Daug priedų, Marquette

Parke. aukšta kokybė, \$50,000.

GRAZUS SKLIPAS ir garažas Mar-

quette Parke.

NAUJIAS 6 kamb. namas ir vakarus,

kur gyvena oras ir arti Čikaga. Pigus,

\$53,500.

VALDIS

REAL ESTATE

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 arba 737-8534

ELECTROS ĮRENGIMAI,

PATAISYMAI

Turli Chicago miesto leidima,

Dirbu ir užmiešiuose grnt, ga-

rantuotai ir sūžinajam

KLAUDIJUS PUMPUTIS

4514 S. Talman Ave.

Tel. 927-3559

D E S I S I O

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$78 pusemetui automobilio

Liability apdraudimas pensininkams

Kreiptis

A. LAURAITIS

4645 So. Ashland Ave.

733-8775

A. T. V E R A S

LAIKROŽIAI IR SKARGENTYBOS

Pardavimas ir Taisyimas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: Republic 7-1994

Siuntiniai Lietuva

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-3988

M. SIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių

iškvietimai, pildomi pilietybės pra-

šymai ir kitoki blankai.

BEST THINGS IN LIFE

Call Frank Zapolski

1208 1/2 W. 75th St.

GA 4-8654

State Farm Life Insurance Company

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

BENDROS APŽIŪROS UZVAIZDA

(Maintenance Man)

Si bendrovė nori susirasti asmeni,

galintį prižiūrėti dirbtuvės įrankius.

Kreiptis:

9633 So. Cottage Grove

tarp 9 ryto ir 3 val. popiet.